

עיתון המועצה האזורית הערבה התיכונה

עיתון ערבות

גיליון 36 | ניסן תשס"ט | אפריל 2009

עולה עולה

ראש המועצה מסביר על העליה
הצפויה בארנונה עמוד 5

שפד אותה

החנקן הדרומי בשמורת שיזף עמוד 10

חינוך טוב

על התהליך הקהילתי בחינוך עמוד 12

חג פסח כשר ושמח

אבל אני שר מהלב ...

שירות - הוא מילת המפתח היום. כל עסק שמכבד את עצמו ותדמית השירות שלו חשובה לו, יאמן את עובדיו לשירות מעולה. וכדי לשמור על נאמנות לקוחותיו - על שירות מעבר לציפיותיו. עובד שירותי הוא עובד המכיר בערך הלקוח לעסק ומבין כי ללא לקוחות לא יתקיים הארגון. הוא גם מבין שמתן שירות איכותי ימנע את התלונה הבאה של הלקוח. כמעט כל ארגון מתגאה בתפיסת השירות המתקדמת שלו ובמחויבות ללקוח - לרווחתו ולמענו. החברות הגדולות אף מרחיקות לכת עוד יותר, ומציבות את השירות כמרכיב תדמיתי מוביל במיתוג שלהן.

לפני כמה שנים חברת "בזק" יצאה באמירה הנפלאה והחזקה "זו זכות לתת שרות" וקופת-חולים כללית

עיתון ערבות

עורכת ראשית אוסי ניר

מו"ל מועצה אזורית ערבה תיכונה,

המערכת 08-6592229, 052-8666111

פקס: 08-6581487 ossi@arava.co.il

עיצוב גרפי והפקה סטודיו ערבה

תמונת השער תמונת נוף מן הערבה

צילום דני הדס

אתר הערבה www.arava.co.il

יצאה עם הסלוגן "למה? כי אנחנו כאן בשבילך". חברות רבות מפיצות מסרים דומים, שהמכנה המשותף להם הוא הצבת הלקוח במרכז. הם מבינים שכולנו כבני אדם רוצים, בסופו של יום, לדעת - ויותר מזה, לחוש - שאוהבים אותנו. אבל מה קורה באמת? עד כמה קברניטי הארגונים ילכו רחוק בשביל לוודא שזה באמת קורה? האם באמת אכפת להם מהלקוח, או שזה מה "שנכון" להציג? אם קברניט של ארגון לא מאמין ב-א-מ-ת בכל הסיסמאות האלה, זה לעולם לא יחלחל לעובדים, ובטח שלא לצרכנים/לקוחות.

באחד מקורסי השיווק, נפגשנו עם מנכ"ל מלון גדול ודיברנו על הפער בין הסלוגן של הארגון לבין המציאות. שאלנו אותו האם יש עבודת שטח שתבטיח כי העובדים "חיים את המסר", ובאמת מוכנים להילחם למען כל לקוח ולקוח. התשובה הייתה שהואיל ומדובר בארגון גדול - זה לא ניתן ליישום!

אם זה לא מהקישקעס, זה לא אמיתי

לרוב יש פער גדול בין המסר הפרסומי, שמכוון לקוח באופן מובהק, לבין המצב בפועל, באינטראקציה שבין נותן השרות, נציג הארגון, ללקוח. ארגון ש"חי את העניין", ארגון שבאמת ובתמים מכוון לקוח, ירוויח הרבה יותר מנאמנות לקוח. הוא ירוויח פחות ביטולים, פחות תלונות והכי חשוב - הוא ירוויח קשר אמיתי עם הלקוח. מנהיגות שמייצרת צורת חשיבה שירותית מבטיחה לארגון קהל לקוחות נאמן במשך שנים, ובסיס של הכנסה קבועה. עלות גיוס לקוח תמיד גבוהה יותר מאשר שמירה על לקוח קיים ומחקרים מצביעים על יחס של 1:5.

הרעיון הוא לעורר אכפתיות בצוות העובדים, לגרום להם לחיות את השירות והמוצר שלהם ממקום שבו הם מודעים לחשיבותו ועוצמתו בחיי הלקוח.

תושבת עין יהב ניהלה מאבק עיקש מול כביש 6 ודואר ישראל על זכותה לקבל ב'דואר רשום' פסקל עליו שילמה. מסכת הטרטורים שהיא עברה לא הייתה מביישת אף מ"כ טירונות שרוצה להתעמר בחייליו. בשלב מסוים כשהרגישה שהיא זקוקה לרוח גבית, פנתה אלינו למועצה. כשניסיתי לסייע לה, הופתעתי לגלות כי לכביש 6 יש מוקד פניות/תלונות הציבור אך אין מספר טלפון שניתן להתקשר אליו. רק פקס. אתה שולח פקס אבל אין למי להתקשר לוודא שהוא הגיע ומטופל.

אנו בפתחו של תהליך שירותי במועצה שבסופו תוגדר אמנת השירות בין מחלקות המועצה לבין התושבים/הלקוחות.

לאחרונה התבשרנו כי משרד התחבורה מעניק הנחה משמעותית לסטודנטים שגרים בנגב ולומדים בנגב. נרגשים מהמחווה מיהרנו לעדכן את התושבים וכבר קיבלתי פנייה מאם של סטודנטית כי במוקד השירות של "אגד" לא מכירים את ההנחיה ואף לא ידעו להפנותה כדי לממש את ההנחה לה היא זכאית.

"שיגעון הלקוחות" של פיצה האט בכתבה שקראתי לאחרונה בנושא שירות סופר על נשיא 'פיצה האט', שנהג להתקשר ללקוחות שלו בעצמו. לא תאמינו, אבל כן, קראתם נכון. נשיא

מה חדש בעיתון?

אתר לכל דבר

אתר האינטרנט ערכה עובר תמורות ושינויים כל העת. בעידן ה- web2.0, כבר לא צריך לקום מן הכסא (חוץ מלתקן את הברז). הכל מופיע באתר ובלחיצת מקש אנו נחשפים לעולם ומלואו. האתר שלנו מנסה גם הוא להתאים לרוח החדשה. החל מסל שירותי המועצה, טפסים שונים, פרוטוקולים של ועדות ודיונים וכלה בפרפראות, פורומים ולוח מודעות עשיר. **גילה טל**, האישה שמאחורי תכתוב במדור העוסק באינטרנט - חידושים והפתעות. **עמ' 16**

לא לנשים בלבד

בהצהרת העצמאות של מדינת ישראל הוצב ערך השוויון במעמד-על. שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה ללא הבדל דת, גזע ומין. 60 שנים מפרידים בין הצהרה זו לבין ימינו והחזון טרם מומש במלואו. מדור חדש העוסק במעמד האישה לא מתיימר לנפץ את "תקרת הזכוכית" אבל בהחלט לשפוך אור על הנושא המגדרי הנמצא מזה כמה עשורים על סדר היום הציבורי ואף נלמד כתחום לימוד במסודות האקדמיים. **עמ' 27-26**

דני ודודו

דודו צוק ודני הדס, חברי מושב פארן במדור סיפורת חדש. דודו כותב, דני מצלם. ואנחנו? אנחנו נהנים. **עמ' 31-28**

אל תפסח

לקראת חג הפסח הבא עלינו לטובה, מביאה בפניכם מחלקת תיירות את ההיצע לחג. לנוחיותכם, ריכזנו את הפעילויות בעמודי האמצע של העיתון שיהיו נוחים לתלישה. גזור ושמו. **עמ' 22-20** חג שמח,

אוסני ניר

לא ידענו מתי זה יגמר (אם בכלל), הבנו שלהזמין קפה זה פרויקט מורכב מדי ובקשנו להזמין במקום מיץ תפוזים. ואז זה התחיל שוב: טבעי, סחוט או פריגת? באיזה כוס? להוסיף סוכר? וכו'... וכו'...

בסוף, היא גם ביקשה מאיתנו שלא להתרגז... הלוו, שמישהו יציל אותנו כבר...?! שירות שכזה לא עשה לנו WOW, זה עושה : GHM (god help me). או כמו ששמעתי יועצת תדמית אומרת כי ההיפך מ- wow הוא: mom...מום של העסק.

אמנת שירות במועצה

ראש המועצה הכריז, עם כניסתו לתפקיד, על אימוץ גישה קהילתית יותר ושיתופית יותר. באופן זה קבלת קהל במשרדו היא בכל השבוע ולפי הנוחות, העיתון הפך קהילתי יותר וזאת אני שומעת מהמשובים שלכם, הדיווח לתושבים הוא אחת לשבוע באיגרת מיוחדת ולא פעם מזומנים תושבים מן השורה, שאינם נושאים תפקיד ציבורי, להשתתף בדיונים או ישיבות שניכר כי יש להם מה לתרום.

אנו בפתחו של תהליך שירותי במועצה שבסופו תוגדר אמנת השירות בין מחלקות המועצה לבין התושבים/הלקוחות. אנו שואפים בכך להגדרת סטנדרטיזציה בשירות ותיאום ציפיות ברור. נשמח לשמוע את דעתכם בנושא.

אוסני ניר

הארגון הענק הזה, שעסוק במיליון ואחד דברים, מצא זמן על מנת לשוחח, רחמנא ליצלן, עם לקוחות. לא לקוחות מוסדיים או אסטרטגיים, אלא אנשים מהשורה, וזאת כדי לומר להם כמה הוא שמח שהם מצאו את 'פיצה האט' ראוייה לנאמנותם כלקוחות. לדבריו, העניין האמיתי שהוא מביע בחיים האישיים של האנשים סביבו תורם ומשפר בצורה דרמטית את מערכת היחסים האישית, וכתוצאה מכך גם משפר את מערכת היחסים העסקית.

לא תאמינו, אבל כן, קראתם נכון. נשיא הארגון הענק הזה, שעסוק במיליון ואחד דברים, מצא זמן על מנת לשוחח, רחמנא ליצלן, עם לקוחות.

10 שאלות הקפה

היכולת לאזן בין צרכי הארגון לצרכי הלקוח, היכולת להבין ולהיכנס לנעלי הלקוח, בעיקר הקשבה לצרכיו, יוצרת את ההבדל בין שירות טוב, מצוין או אובר. אין פה נוסחה קבועה של 'עשה ואל תעשה'. בדיוק כמו מתכון טוב, בו צריך לדעת לתבל נכון, כך גם באמנות השירות. לא יותר מדי מתוק, מלוח או חמוץ. אובר (over) שירות יכול לגרום ללקוח אותה אי נוחות כמו שירות דל.

ישבתי פעם בבית קפה עם חברה והזמנו את אנרגית הקפאין שאנו אוהבות בכל צורה, צבע וטעם. המלצרית שהייתה נחמדת-יתר התחילה:

קפה במאג, כוס ארוכה או רגיל?
נמס, מגורטן או טעמים?
סוכר חום, לבן או סוכרזיט?
מים רותחים, חמים או פושרים?
הרבה או מעט חלב?
בצד לשים עוגייה או שוקולד קטן?

כולנו מתגייסים להעלאת מקורות התקציב במועצה

המועצה האזורית מתמודדת מיום הקמתה עם מצב ייחודי המשלב אזור פריפריאלי ומרחק קיצוני ממרכזי שירות, צורך במתן פתרונות כוללניים לאוכלוסייה ועיסוק אינטנסיבי בשמירה על הקיים יחד עם משימות פיתוח האזור.

בשנים האחרונות "הולכת ונעלמת המדינה" והגופים הציוניים שעסקו ופעלו רבות באזור כמו הסוכנות היהודית שיצאה מההתיישבות והקק"ל שנמצא בקשיים כלכליים.

משרד השיכון חדל מבנייה תקציבית, משרדים אחרים צמצמו תקציבים, הגדיל לעשות משרד הפנים שתוך 8 שנים קיצץ 4 מיליון ₪ ממענק האיזון למועצה האזורית.

הקיצוץ בתמיכת משרדי הממשלה אל מול רמת דרישות גוברת ועומס המשימות באזור, תהליכי קליטה מואצים, הרחבות בישובים הקהילתיים ספיר וצוקים והמושבים. רמת הדרישות והנטל על הרשות המקומית

חוג ידידי הערבה

כולנו מתגייסים ותומכים בהמשך פיתוח הערבה

המצב הכלכלי העולמי מאלץ אותנו לחשוב ללא הרף על אפשרויות והזדמנויות נוספות לגיוס משאבים לפיתוח האזור. לאור צורך זה, הקמנו במועצה לפני כשמונה חודשים את מחלקת גיוס משאבים, שמטרתה לרכז את כל פעילות גיוס המשאבים של המועצה מול הגופים השונים הרלוונטיים מחוץ לאזור. אחד הנושאים שהועלו בהקשר זה הוא גיבוש **חוג ידידי הערבה**.

בשנים האחרונות אנחנו נחשפים יותר ויותר להיעלמותם של גופים גדולים ומרכזיים, שעסקו בעבר בפיתוח אזורי הפריפריה. הסוכנות היהודית יצאה מפעילותה בהתיישבות, למעט "שותפות 2000".

הקק"ל, שנמצאת בקשיים כלכליים קשים, הקטינה את היקף פעילותה כך גם תקציבי משרדי הממשלה שפעלו בעבר בהיקפים גדולים בפריפריה.

בכוונתנו, בעזרתכם כמובן, לנסות לגבש ולאחר רשימות של בני משפחה בארץ ובחו"ל ולחברם למלאכת פיתוח ויישוב הערבה התיכונה. חוג ידידי הערבה יקבל אחת לתקופה ניוזלטר אינטרנטי, ופעמיים בשנה (ראש השנה ופסח) עיתון מתורגם לשפה האנגלית. אנו מקווים כי דרך פעולות אלו נוכל לשתף ולחברם לכל מלאכת העשייה באזור ולחשוף אותם לתוכניות, רעיונות וזמנות. נשאף להיעזר בניסיונם ובקשרים שלהם בארץ ובחו"ל לקדם את פיתוח ואכלוס האזור. נשמח לכל הצעה, יוזמה וסיוע בהרחבת מעגלי השותפים של חוג "ידיד הערבה". קרן רותם, מרכזת את הנושא ועומדת לרשותכם בנייד: 052-8666153.

צילום: גילעד זכאי

המלצות הוועדה הובאו לאישור בפני מליאת המועצה. הסעיפים שהתקבלו ואושרו במליאה הובאו בפניכם לעדכוןכם. במידה ויאושרו במשרד הפנים, סביר כי השינוי יכנס לתוקפו משנת 2010.

אנו מודעים לכך כי העיתוי אינו מושלם, אולם באיזון בין סכום ההגדלה המבוקש (שאינו גבוה) לבין הצרכים הגדלים והרצון להמשיך ולהתפתח – זהו בהחלט "הרע במיעוטו".

מצורף, לעיונכם, פירוט השינויים שאושרו ביחס למשק החקלאי. שינויים נוספים אושרו ביחס ליישוב ספיר ולמתחמי התיירות הנמצאים בהקמה.

2. מאבק ופעילות פוליטית מול משרדי הממשלה להגדלת תקציבים.

ועדת שיינין בנושא מענק האיזון. ישום הסכם מישור רותם מול מועצה אזורית "תמר". מולהישכההמרכזיתלסטטיסטיקה בכל הקשור למדד הסוציאקונומי וישום מדד הפריפריאליות החדש.

3. גיוס כספים - הקמת גוף שיעסוק בכל נושא גיוס המשאבים בדגש על בניית אסטרטגיה ועבודה מסודרת מול גופים פילנתרופיים.

4. הגדלת הכנסות ארנונה מתושבי האזור - הוועדה שהוקמה פעלה בהמשך לבקשת השר וביצעה עבודה רצינית שכללה ניתוח המצב הקיים והשוואה לאזורים אחרים בארץ.

רק הולך ומתעצם. נפגשתי עם שר הפנים, מאיר שיטרית, לפני למעלה משנה, ולאחר הפגישה הבנתי שעל הרשות המקומית להיערך להתמודדות עם המשך הקיצוצים מצד הממשל המרכזי ולאחר דרכים להגדלת ההכנסות העצמיות. זאת, כדי להמשיך ולהרחיב את סל השירותים לתושבים ולהאיץ את פיתוח ואכלוס האזור.

הוקמה וועדה מיוחדת שמטרתה לבחון דרכים לגיוס מקורות תקציב. המלצות הוועדה:

- 1. העמקת גביית הארנונה ממקורות מוסדיים כמו:**
- משרד הביטחון (מנחת, שטחי אש וכו'..).
 - מפעל רותם.
 - מתקני מים.

תמחור שינויים מוצעים במשק/בית

מרכיב	תעריף למ"ר 2008	תעריף למ"ר (לאחר התיקרות חובה) 2009	תעריף חדש למ"ר	הפרש לחישוב	שטח למשק (ממוצע)	סה"כ תוספת לשנה
עדכון תעריף קרקע חקלאית	0.05	0.06	0.07	0.015	45,000	665
עדכון תעריף סככה חקלאית	0.28	0.31	0.50	0.191	340	65
עדכון תעריף מכנה חקלאי	1.34	1.48	2.50	1.020	379	387
תיירות						
העלאת תעריף למבנה אירוח תיירותי - צימר (העלאה רק של מבני האירוח עצמם, ללא שטחים ציבוריים)	5.93	6.02	15.00	8.98360	125.00	1,123
ספיר						
העלאת תעריף הארנונה לבית מגורים ביישוב ספיר (אזור ב'). במקום מיסי ועד מקומי שאינם נגבים.	27.82	30.73	56.00	25.27086	97.00	2,451

אני מאמין לכולנו אופטימי נעימה ואני פסא כלר ושלמא .
 ימים של גלישה אינדיבידואל אאזוג כואוג, גם בצל הלשר . ימים של גליכה וסיוע .
 ולקראת פסא - עזרנו אג פרעה , נעזור גם אג זה . . .
 שלכם, עזרא רבינס

ביקור נשיאותי

נשיא המדינה

ירושלים, י"א שבט, תשס"ט
5 בפברואר 2009

לכבוד
עזרא רבינס
ראש המועצה האזורית ערבה תיכונה
מועצה אזורית ערבה תיכונה
ד.נ. ערבה
מרכז ספיר 86825

עזרא יקר,

ברצוני להודות לך מקרב לב על הסיור לו זכיתי במועצה אזורית ערבה תיכונה בתאריך 4 בפברואר 2009.

הפיתוחים הטכנולוגיים בתחום החקלאות, השמירה על הסביבה, החוס האנושי, העמל הרב, עבודת האדמה והציונות, צובעים את המדבר בגוונים מרשימים, והופכים את הערבה לאחת משכיית החמדה היפות ביותר בארצנו.

המועצה האזורית בראשותך יכולה להתגאות בתוצרת החקלאית הייחודית המופקת בתחומה, פרי מחקר ופיתוח חדישים. אך מעל כל זה, יכולה היא להתגאות בחומר האנושי המצויין שטיפחה וגידלה.

זכיתי לפגוש בדור הצעיר של הערבה אשר ניחן בעושר אנושי וציוני. עושר שהחל צומח בערבה לפני חמישים שנה, עם הגעתם של ראשוני המתישבים לאזור.

בהזדמנות זו אבקש להודות לך וכל מי שלקח חלק בארגונו של היום, ולאחל לכל תושבי המועצה הצלחה רבה בדרכם המבורכת.

ישר כוח.

שמעון פרס

צילום: גלעד לני

גיוס משאבים

המועצה האזורית מודה לכל הארגונים, המוסדות והתורמים על התמיכה בפעילויותיה. תודה מיוחדת ל- קק"ל, אגף, שותפות 2000, קרן בונה טרה, קרן גלנקור, קרן תד אריסון ישראל, קרן אמונה (שוויץ), קרן פורד, ארגון נשות ספיר. בחרתי הפעם להביא בפניכם את מכתבו המרגש של התורם מיכאל רוזנטל, שעל שמו נקרא אולם התרבות שלנו.

קרן חתם
אחראית גיוס משאבים

Dear Ezra and all my friends in Sapir:

Please forgive my tardiness in replying to your kind invitation to Open Day. I really want to visit Israel in the near future, but currently is a bad time because we just returned from Dubai, India and Nepal, and we are now in Florida.

Please tell everyone in Sapir how proud and grateful the Rosenthal family feels for its good fortune in being able to contribute and assist in providing you with our library and auditorium, which we hope both contribute to your progress and pleasure for many years.

You will be interested to now that I am trying to encourage our Montreal community to set up an impressive picture gallery of Montreal's projects in Israel. Most of us have little knowledge of the extent of Canadian Israeli projects - I would hope that such a project would encourage many contributions to Israel.

Our sincerest prayers for your good welfare and progress in the desert. I wish more visitors could come to see the many marvels you have created with your love for all Jewish People.

Most Sincerely,
Michael L. Rosenthal

היחידה הסביבתית מסכמת חודש שיתוף ציבור בתהליך כתיבת תוכנית אב לפיתוח בר קיימא

סדנת תעסוקה ואנרגיה בת קיימא

התקיימה בספיר
(התארחנו בקפיטריה של המתנ"ס)

תושבים שלקחו בה חלק התייחסו להיבטים הקשורים בפיתוח הכלכלה והתעסוקה בערבה מנקודת מבט בת קיימא. עלו נושאים רבים והתפתח דיון מעניין בין המשתתפים. בין הנושאים שעלו:

- המשך קידום היוזמות בתחום התיירות המקומית.
- חיזוק ספיר כמוקד אזורי, הקמת מוקד משיכה בעל אופי מסחרי המחזק את כלכלת המקום.
- פיתוח הערבה התיכונה כמוקד בינלאומי בתחום החקלאות: תערוכות, מחקר ופיתוח ועוד...
- הערבה התיכונה כמוקד משיכה עבור חברות המתמחות בטכנולוגיות חקלאיות.
- חיזוק המו"פ החקלאי לכיווני מחקר חקלאי נוספים בעלי ראייה חקלאית מתקדמת ובדגש על חקלאות מקיימת.
- קידום אזור תעשייה ספיר כפארק לייצור אנרגיה חלופית.
- המשך פיתוח החקלאות בערבה בדגש על פיתוח טכנולוגי המצמצם את היקף כוח העבודה הזר.
- המשך פיתוח החקלאות בערבה תוך יצירת גיוון בגידולים ובפנייה לשווקים ייחודיים בארץ ובחו"ל.
- משיכת מוסדות אקדמיים המקדמים לימוד ומחקר חקלאי - מוקד למחקר ולידע בתחום החקלאות המתקדמת.
- עידוד היוזמות המקומיות המתפתחות בערבה בתחומים השונים (תיירות, מסחר, הסעדה ומגוון שירותים).
- גיוון תעסוקתי: חקלאות, תיירות, תעשייה זעירה, אומנות, מחקר ומקצועות חופשיים.

התוצרים המתקבלים בסדנאות מהווים בסיס לגיבוש מדיניות הפיתוח.

ההמלצות שנתקבלו הם שילוב מהתרומה המקצועית של צוות המתכננים ושל בעלי התפקידים במועצה. מדיניות ועקרונות הפיתוח בתחומים השונים יוצגו לציבור ותינתן ההזדמנות להגיב ולהתייחס לדברים.

כאן יוצגו **חלק מהנושאים** שעלו בסדנאות. הדברים המובאים בזאת נכתבו כפי שהם נאמרו מפי התושבים. באתר האינטרנט תוכלו לקרוא את דוח סיכום הסדנאות, ערוך ומעובד, המציג את תוצרי הסדנאות ועמדות התושבים בתחומים השונים.

מאמצע חודש פברואר ועד אמצע חודש מרץ התקיימו באזור סדנאות לתושבים בשיתוף נציגי המועצה. זאת, על מנת לשמוע ולהשמיע בתחומים שונים ומגוונים שעלו כ"נושאים הבוערים" של האזור בתחום איכות הסביבה וקיימות. **מטרות הסדנאות:**

- לחשוף ולשתף את תושבי האזור בכתיבת התוכנית שמהותה לראות כיצד ניתן לפתח את האזור תוך שמירה על הקיים והשאררת משאבים גם לדורות הבאים בערבה.
- לשמוע וללמוד מהתושבים איך הם רואים את עתיד האזור בתחומים השונים בהם עסקו הסדנאות וכיצד ניתן לשלב פיתוח בר קיימא באזור.

סדנת תיירות, טבע וסביבה

התקיימה בצופר
(התארחנו במתחם "פנינה
במדבר")

- חיזוק תיירות תומכת סביבה וטבע.
- עידוד תיירות של הליכה ברגל, רכיבה על אופניים, ספורט ותיירות השומרת על הסביבה.
- יצירת פארקים טבעיים לשמירה על המרחב הפתוח.
- קידום תשתיות לעידוד ופיתוח התיירות באזור: תחנת רכבת, מנחת מטוסים ראוי ופעיל.
- הקמת אטרקציות ומושכנים תיירותיים רק באזורי טבע מופרים ובקרבה לצירי תנועה.
- חיזוק חינוך והסברה בתחום הפגיעה בסביבה (צמצום הנסיעה ברכבי שטח ועוד).
- פיתוח וחיזוק מרכיב התיירות הכפרית המתבססת על היישובים, על החקלאות באזור ועל קהילת המקום.
- עידוד המיחזור במתחמי התיירות.
- שיתופי פעולה בין תיירני האזור להשכחת השירות וליצירת מרקם קהילתי סביב תיירות.
- פיתוח תיירות אקולוגית כמודל ומוקד משיכה ייחודי.
- שימוש בחקלאות כחלק מחבילת התיירות הנתפרת באזור - פיתוח תיירות אקו חקלאית ייחודית לערבה.
- פיתוח ספיר כמוקד תיירות המספק אטרקציות ומגוון שירותים שונה ומשלים ליישובים הכפריים.

סדנת אוכלוסיה, קהילה וכוח עבודה (עובדים זרים)

התקיימה בחצבה
(התארחנו במתחם "אופנה
ואווירה")

- שמירה על אזור המאופיין ביישובים כפריים.
- קהילת חקלאיים ובעלי מקצועות אחרים המוצאים פרנסתם באזור.
- חשיבות חזרת הבנים על מנת שדור המייסדים יישאר במקום.
- העצמת הקשר בין האוכלוסייה לסביבה.
- פיתוח תחום השירותים כמענה לאוכלוסייה המקום כיום ובעתיד.
- הגדלת אוכלוסיית האזור ליעד של 6,000 נפש.
- חיזוק הקשר בין הקהילה המקומית והעובדים הזרים (בעיקר הדור הצעיר) לטיפוח ערך הכבוד ההדדי.
- פתיחות האוכלוסייה המקומית לקבלת אוכלוסייה "חיצונית" לא חקלאית כחלק מההון האנושי באזור.
- התייחסות מתאימה לאוכלוסייה המבוגרת והזקנה גם בעתיד לבוא.
- חיזוק מרכיבי הקהילתיות ליצירת קהילה מקומית, אכפתית השומרת על האופי המדברי של הערבה.
- פתרונות לקהילה בשעות הפנאי, ייצור של תרבות פנאי.

סדנת מים, קרקע וחקלאות

התקיימה בעין יהב
(התארחנו במתחם הצימרים
"אואזיס גדיש")

- הערבה כאזור חקלאי המאופיין בגידול חקלאיים אורגניים ביולוגיים.
- פיתוח חממות עמידות לאורך זמן ומחומרים מתכלים שאינם מזיקים לסביבה.
- שימוש בחומרים מתפרקים (ביולוגית) לטיפול חקלאי.
- קידום פתרונות מקומיים לשימוש בפסולת החקלאית המקומית (קומפוסט, אנרגיה ועוד...).
- שילוב פתרונות של השקיה במים מותפלים, ניצול מקומי של המינרלים המתפרקים מההתפלה.
- פיתוח חממות חכמות המאפשרות מחד ניצול של אנרגיית השמש ומאיך מענה לגידולים.
- פעולות לאגירת אנרגיה בקיץ ושימוש בה בחורף.
- גיוון הגידול החקלאי להגדלת פוטנציאל פרויות הקרקע, ולהבטחת הכלכלה של האזור.
- בניית תהליך הדרגתי לצמצום השימוש בחומרי הדברה ולמניעת זיהום.

הסדנה האחרונה התקיימה בפארן ועסקה בחינוך לקיימות, מיחזור ואומנות.

באתר האינטרנט תוכלו לצפות במצגת נרחבת ומעמיקה המציגה אפיון וממצאים בתחומים שונים בערבה התיכונה. מצגת זו הוצגה לוועדת ההיגוי המלווה את תהליך כתיבת התוכנית. נשמח להתייחסותכם.

אנו רואים בהשתתפות התושבים ובחשיבה משותפת, ערך מוסף אמיתי וייחודי לתכנית. תושבים המבקשים להתייחס לדברים האמורים, להוסיף, לחזק, להציג גישה אחרת ועוד, מוזמנים להעביר דבריהם אלינו בדוא"ל.

אורית דונסקי - מנהלת היחידה הסביבתית
טל: 077-6449014 לתגובות: oritd@arava.co.il

חגית נעלי יוסף - יועצת המלווה את המועצה בכתיבת התוכנית ואחראית על שיתוף הציבור. לתגובות: hagitr@zahav.net.il

שיפודים בערבה - החנקן הדרומי בשמורת שיזף

בשלוש השנים האחרונות חקרת את ההתנהגות והביולוגיה של החנקן הדרומי - ציפור שיר מיוחדת המקננת וחייה בשמורת שיזף. מהמחקר למדתי רבות אודות הציפורים, אך גם לא מעט אודות בני אדם.

החנקן הדרומי (*Lanius meridionalis*) הוא מין של ציפור שיר טורפת, אשר דומה במאפיינים רבים לעופות הדורסים. מכיוון שאין לחנקנים טופרים (ציפורניים) ורגליים חזקות כמו של עופות דורסים, התפתחה אצלם התנהגות ייחודית ומעניינת - הם פשוט משפדים את הטרף על קוצים ועל גדרות, וכך הם יכולים לקרוע ממנו נתחים.

מחקרים שנערכו אודות כל משפחת החנקניים ואודות החנקן הדרומי בפרט, גילו שלשיפוד יש עוד מספר תפקידים פרט להיותו כלי עבודה יעיל.

פרופסור ראובן יוסף (אחד מחוקרי החנקנים הבכירים בעולם וכיום מנהל המרכז הבינלאומי לצפרות באילת) ערך מחקר מקיף אודות החנקנים הדרומיים בשדה בוקר וגילה כי הם משפדים את טרפם במקומות קבועים שלהם הוא קרא "עצי מזווה". לעתים נותר הטרף המשופד על העץ במשך זמן רב עד שהוא מאבד את ערכו כמזון, וחלק מהעצים הופכים בעצם להיות "תערוכות שיפוד" אותם מציג החנקן בפני נקבות.

פרופסור יוסף מצא כי נקבות של חנקנים דרומיים בוחרות את הזכרים לפי כמות ואיכות הטרף המשופד בעצי המזווה. לפי עקרון ההכבדה, אותו הגה פרופסור אמוץ זהבי במהלך מחקר הזנבנים בשמורת שיזף (והיום מהווה את הבסיס התיאורטי להבנת כמעט כל מנגנון תקשורת בעולם החי) כדי שהתנהגות מסוימת תהפוך לפרסומת אמינה, היא חייבת להכביד על הפרט הנושא אותה. הדוגמא של החנקנים מתארת עקרון זה בצורה טובה מאוד.

רק חנקן בעל טריטוריה איכותית ויכולות גבוהות, יכול להכביד על עצמו על ידי יצירת עצי מזווה גדולים ותערוכות שיפוד מרשימות (ניתן להמשיך זאת לבני אדם - רק אדם עשיר מאוד יכול לבזבז הרבה כסף על מותרות, וכך להראות לכולם עד כמה הוא עשיר. ע"ע אוליגארכים).

כאשר באתי לחקור את החנקן הדרומי בשמורת שיזף רציתי לבדוק כיצד משפיעה סביבה כל כך דלה במזון על התנהגות השיפוד של החנקנים, והאם גם כאן מהווה השיפוד פרסומת לאיכות החנקנים והטריטוריה שלהם. בכדי לענות על השאלה (ועל עוד כמה שאלות נוספות שלא יפורטו כאן) טיבעתי 122 חנקנים (49 בוגרים ו-73 גוזלים). כל חנקן טובע בטבעת אלומיניום עם מספר זיהוי אישי, ובנוסף שמתי לו על הרגליים עוד 3 טבעות צבעוניות לצורך זיהוי אישי (ראו תמונה). את כל החנקנים הרגלתי לנוכחותי על ידי מתן מעט מזון וכך יכולתי לבדוק מקרוב היבטים שונים בהתנהגותם.

ולא יכלו לוותר על מזון כל כך איכותי בסביבה כל כך ענייה במזון. בעונת החיזור שימש השיפוד את הנקבה לצורך בדיקת מחויבותו של הזכר. נקבות שעד לא מזמן שיפדו עכברים בקלות, נשארו עומדות על מקומן, ונתנו לזכר את "הזכות" לצוד במקומן. הזכרים תפסו את העכבר, שיפדו אותו על קוץ קרוב, ופינו את מקומם לנקבה שבאה ואכלה אותו. אכן אקט רומנטי!!

בעונת הקינון איבד השיפוד את תפקידו הפרסומי ושימש ככלי עבודה בלבד. החנקנים צריכים להאכיל כעת הרבה פיות ולא יכלו לאפשר לעצמם לפרסם ולהתמהמה.

לסיכום: אם אתם רוצים לפרסם את איכותכם ועושרכם, אין כמו שיפודים בכדי לעשות זאת בצורה אמينة! ואין דבר יפה יותר מלהגיש לבת זוגכם שישליק פרגיות כאות לאהבתכם אליה! כעת ניתן להבין מדוע מי שתמיד אחראי על המנגל הוא הגבר.

המעוניינים לצפות בחנקנים ובציפורים נוספות מוזמנים ליצור קשר עם בית ספר שדה חצבה, טל: 08-6581546/76

עודד קינן, תושב ספיר, סיים בימים אלו M.A באקולוגיה. מורה לצפרות כבי"ס יסודי ועובד בכיס"ש חצבה. לתגובות: odedkeynan@yahoo.com

במהלך שנות המחקר נתתי לחנקנים זחלים של חיפושיות קמח ועכברי בית (שנתפסו במלכודות בבתיהם של תושבים בספיר ובחצבה) ובדקתי היכן משופד הטרף, כמה זמן הוא נשאר משופד, וכיצד מתנהג החנקן לאחר השיפוד.

כמו ששיערתי מלכתחילה, הסביבה הצחיחה בערבה השפיעה מאוד על היכולת של החנקנים לאגור מזון ולתלות אותו לראווה. בכל שנות המחקר לא נתקלתי בעצי מזווה קבועים או בטרף שנשאר משופד יותר ממספר שעות. את הזחלים החלו החנקנים לשפד רק כאשר הם כבר שבעו, והשיפוד נעשה על צמחים קרובים לנקודה בה ניתנו הזחלים ולא על צמחים קבועים.

למרות שלא היו עצי שיפוד קבועים, החנקנים עדיין השתמשו בשיפוד כפרסומת, רק באופן קצת שונה. כאשר נתתי עכברים מחוץ לעונת הקינון, הם שופדו תמיד סמוך מאוד לגבולות הטריטוריה של החנקן ונשארו משופדים במשך מספר שעות. החנקנים השתמשו בשיפוד כפרסומת בפני שכניהם אודות איכות הטריטוריה שלהם ואודות איכות הטרף הקיים בה, אך לבסוף אכלו את העכבר היות

לעיון נוסף:

אמוץ ואבישג זהבי- "טווסים אלטרואיזם ועיקרון ההכבדה" הוצאת החברה להגנת הטבע 1996 (ניתן להשיג בבית ספר שדה חצבה).
ראובן יוסף "נקבות מעדיפות שיפודים". טבע וארץ, 247. 1992.

מפגש תושבים - תהליך קהילתי בחינוך

בקיץ האחרון החלה המועצה, בשיתוף מוסדות החינוך ונציגי הקהילה, בתהליך לגיבוש תוכנית אב בתחום החינוך. התכנית מלווה על ידי המכון לחינוך דמוקרטי המתמחה בליווי רשויות מקומיות בתהליכים אלה (יובהר כי המטרה אינה לייסד בית ספר לחינוך דמוקרטי באזור).

צוות נוער ערבה בהנחיית נעמי בקר

הצוות נחשף לתהליך המתקדם לשינוי מתווה הפעולה ביחידת הנוער האזורית כחלק מתוכנית האב, והביע תמיכה ביצירת שפה משותפת לכל הישובים בתחום זה. הצוות ציין כי יש חשיבות מרובה "לפיצוח" חידת רכז הנוער האזורי (איתור רכז מהאזור). עוד ביקש הצוות להקים מערך ליווי לרכז הנוער שיכלול הורים ואנשי חינוך.

צוות חשיבה ליצירת מרכז חוזק אזורי בתחום האומנות בהנחיית מרב עמית ושיגיא קליין

הצוות סקר את תחומי האומנות הקיימים או הניתנים לפיתוח בערבה והתייחס לאפשרויות חיבור בין התחומים השונים ובין מוסדות החינוך. הצוות הדגיש את חשיבות החיבור בין חזקות של תלמידים באומנויות שונות לבין אומנים מקומיים היכולים ללוות אותם בלמידה.

צוות דיאלוג הקהילה ומוסדות החינוך בהנחיית אסתר פורת ורועי פטריק

הועלו מטרות מרכזיות לשיפור הדיאלוג בין הקהילה למוסדות החינוך שיחזק את האמון ההדדי, יגביר את המעורבות והאחריות של הקהילה, ויעלה את רמת התפקוד של המערכת. הצוות הציג רעיונות ודרכים שונות להשגת המטרות.

צוות חשיבה ליצירת מרכז חוזק אזורי בתחום המדע בהנחיית עזרא רבינס ואיילה הרוויץ

בצוות התכנסו בעלי תפקידים ונציגים מהקהילה שעניינם במדע, בחקלאות מתקדמת ופיתוח מצוינות בתחום זה בחינוך. לצוות הוצגה הצעה להקמת מרכז חינוכי, חקר ותיירות, שיאגם את כלל הגורמים הפועלים בתחום באזור. כמו כן, הצוות התייחס לרמת הלמידה הקיימת, ועל הרצון לפתח למידה חווייתית, מאתגרת המעודדת הצטיינות.

בתום תקופת מיפוי ולמידה מעמיקים, ולקראת הצעה ראשונית לתוכנית האב, הוזמן הציבור הרחב ל"שיח קהילה" שהתקיים בערב ה-12.2 במתנ"ס. הערב כלל הצגת המיפוי והאבחנות הראשיות העולות ממפגשים אישיים וקבוצתיים שנעשו עם קרוב ל-150 אנשים בערבה והזדמנות להתייחסות הציבור לסוגיות מרכזיות בהצעת תוכנית האב.

הערב נפתח בכרכתם של ראש המועצה, עזרא רבינס, ומנהל מחלקת החינוך, רועי פטריק והמשיך בהצגת תהליך המיפוי על ידי אנשי המכון לחינוך דמוקרטי. בחלק העיקרי של הערב, נתבקש הקהל, שמנה כ-100 איש, לבחור באחד מששת צוותי חשיבה שדנים בסוגיות מרכזיות בהצעת תוכנית האב. סדנאות אלו הונחו על ידי אנשי הצוות המוביל את התהליך הקהילתי.

להלן עיקרי התכנים שעלו בצוותי הסוגיות בשיח הקהילה:

צילום: גלעד לבי

נוער ערבה

בחדשים האחרונים, במסגרת התהליך הקהילתי בחינוך אותו התחלנו בספטמבר 2008, פועלת במרץ רב (!) ועדת נוער אזורית, בשיתוף נציגי המכון לחינוך דמוקרטי, בבניית מתווה חדש ליחידת הנוער הכולל: הגדרה מחדש של תפקידי רכז נוער, מד"בים, בניית תכנית עבודה אזורית לפי שכבות גיל ועוד נושאים שהוגדרו לפי סדרי עדיפות שנקבעו.

הנושאים המרכזיים אותם אנחנו מעוניינים לקדם השנה כפעילות אזורית הם: פעילות י-י"ב, פעילות א-ג', פעילות סופי שבוע וקיץ. הוקמו צוותי עבודה לתחומים אלו. צוות ההדרכה הכולל את רכז הנוער, מד"בים וגרעינרים החל בהשתלמות המועברת על ידי אילת ביגר בנושאים כגון: פיתוח צוות עבודת צוות, עבודה לפי חזון, מטרות ויעדים, תכנית עבודה לגיל התיכון ועוד...

על בסיס המתווה החדש עליו הוסכם, נחתמה אמנת עבודה משותפת לישובים, המועצה והמתנ"ס. האמנה תפורסם באתר האינטרנט האזורי. העבודה המשותפת עם ועדת הנוער ובהובלת שני מהמכון לחינוך דמוקרטי, נותנת לכולם תחושה של שינוי חיובי בתחום הנוער בערבה. נשמח להרחיב את מעגל השותפים לצוותי העבודה השונים!! הנכם מוזמנים להצטרף לקבוצות אלו לפי תחומי העניין. אנא פנו למתנ"ס או לנציגי הישובים.

חברים בוועדה:

ספיר - שילה שוורץ
צופר - איתן ליפשיץ, טל שפירא,
קרני לב
צוקים - אורית קלומק
פארן - שולה קרל, עופר קוויט

גב אזולאי - רכז נוער
עידן - עדי רפפורט ומשה כהן
חצבה - שאול צפדיה
עין יהב - נמרוד עמית,
נעמה כנעני

נעמי בקר

מנהלת מתנ"ס ערבה
לתגובות: naomi@arava.co.il

צוות הרחבת סל האפשרויות לצרכים מגוונים של תלמידים

בהנחיית מרגלית מור ושני סגינור

הועלו הצרכים והקשיים הקיימים, ונבחנו האפשרויות המתאימות למענה לצרכים המגוונים הקיימים אצל תלמידי ערבה, שלחלקם נמצא פתרון מחוץ לאזור. התייחסות מיוחדת ניתנה לפתרונות הקיימים והאפשריים לבעלי צרכים מיוחדים. הצוות ביקש להעלות את מודעות הקהילה בדבר הצורך ליצור תרבות אחריות הדדית ורגישה בין הקהילה למוסדות.

צוות "מי אנחנו" - הנרטיב

המקומי המתחדש

בהנחיית חגיית שחם וגלעד בבצ'וק

הצוות עבד בעזרת תרגיל שבו התבקשו המשתתפים להתייחס להגדרות המרכזיות המייחדות את הערבה. איסוף התרגיל אבחן את בסיסי "המהות" של הערבה הקיימים כיום, ופתח דיון על הנרטיב אותו היו רוצים לייצר לערבה ולעתידה שהוא הבסיס לבניית תוכנית אב בחינוך.

תוצרי הסדנאות המפורטים, יחד עם המיפוי והמצגות, עומדים לעיונכם באתר האינטרנט של הערבה.

אשמח לענות על כל שאלה בנושא.

דו"ר פטריק

גזבר המועצה ומנהל מחלקת החינוך
לתגובות: roy@arava.co.il

כִּיף שִׁישִׁי - ילדים חוקרים, יוצרים ונהנים במתנ"ס

פסטיבל מגלי עולם

בפארק ספיר גילו הילדים את עולם שבטי האבוריג'נים, אינדינים, פולינזים ואפריקאים. בעזרתם של איתן סלע, מעין קיטרון, שאול שובל ותלמידי, אורן רייס, בועז הורוויץ, רן פורת, נועה הדס, קובי דרשר, עמרם מודק, שמעון פחימה - אחראי פארק ספיר.

תודה מיוחדת: למאיר אלקיים, שלמה סייג ויהושע מויאל, ולכל אנשי המתנ"ס שלקחו חלק פעיל בכל הסדרות.

להתראות לאחר חופשת הפסח.

סיליה יצחק ואיילה הרויץ

פסטיבל לגלות אוצר מהעבר בשיתוף רשות העתיקות

הילדים יצאו לחקור את אתר מואה וחפרו באתר העתיקות בעיר אובות. בעזרתם של אורית דונסקי, אליהו שקותאי, אהרון ברדה, אורן בר-לבן, אורן רייס, רן פורת.

רגע לפני היציאה לחופשת הפסח רצינו לשתף אתכם בפעילות מיוחדת שהתקיימה במתנ"ס בימי שיש. הפעילות תוכננה בסדרות של 4 מפגשים בכל פסטיבל בנושאים ייחודיים.

כ- 80 ילדים עסקו במחקר, יצירה, מוסיקה, מדע ועוד הרבה הפתעות. הפעילות הותאמה לכל שכבת גיל והופעלה על ידי צוות גדול של מדריכים ומתנדבים מהקהילה. התכנית נבנתה כך שבין כל פסטיבל תהיה הפסקה של מספר שבועות לאגור כוחות, לטעון המצברים ולהיות מוכנים לפסטיבל הבא. ניתנה לנו הזדמנות לעבוד עם צוות מדריכים מסור מקרב בני הנוער מכתות ט"ב - ולהם כל הכבוד!! תודתנו הרבה לכל ההורים והמתנדבים שלקחו חלק בפעילויות, השקיעו שעות רבות והעשירו את עולמם של ילדינו מהידע הרב שלהם.

פסטיבל המצאות מדהימות ומכונות משוגעות

הילדים התנסו בבניית בליסטראות, הפרחת כדורי אוויר, הפקת חשמל מירקות ועוד... בעזרתם של מירון אייל, יפתח אצילי, בועז ויג, זיו גילן, מעין קיטרון, אנה מורדכוביץ, איתן סלע, שירלי דורי, טלי דורי, ציפי דובר, עירית בלון, אלדד קרוק.

רגע של הסטוריה מדור מאת אמנון נבון

הפיפר חזר

עם הקמת היאחזות עין יהב ב-1959 הוחלט בצה"ל להקים מנחת למטוסים קלים בקרבת מקום. אותר שטח חמאדה באזור בו ממוקם המנחת הנוכחי באורך של כחצי ק"מ. בעזרת מפלסת ומכבש הוכן תוך זמן קצר מסלול עפר מהודק, מספר מרצפות לבנות סימנו את גבולותיו ו"גוזניקים" (לפידיים בסלנג הצה"לי) פוזרו לאורכו למקרה של טיסת לילה.

בבאר שבע הייתה טייסת של כמה מטוסי פיפר שבין תפקידיה היה לשמור על קשר עם ישובי הנגב הנידחים כמו עין גדי, יטבתה, מצפה רמון ועין יהב.

בתחילה היה מיקום הטייסת ליד מלון "נווה במדבר" בבאר שבע שהיום הוא מרכז קליטה במרכז העיר. באותם ימים זה היה מלון מפואר בקצה המערבי של באר שבע ולידו מנחת עפר. יותר מאוחר, לרגל תכניות ההתרחבות של באר שבע הועברה הטייסת לשדה תימן, סמוך ל"אשל הנשיא", מקום בו נמצא כיום שדה התעופה של באר שבע.

מטוס הפיפר-קב הוא מטוס קל שיצרו החל ב-1936. זהו מטוס דו מושבי שמשקלו הריק פחות מ-400 ק"ג, כמו אולטרא לייט מודרני.

במלחמת השחרור שימש לקישור ואפילו להפצה, כאשר הנוסע שמאחורי הטייס השליך רימונים על ריכוזי אויב. לאחר מכן שימש בחיל האוויר לקישור וסיור ולחלק

מהמטוסים אף הוצמדו מקלעים מתחת לכנפיים לצורך מלחמה במבריחים. שנים רבות שימש מטוס זה בחיל האוויר כמטוס סיור וכבי"ס לטיסה להדרכת טייסים חדשים.

כאמור, שימשו הפיפרים לקשר עם היאחזות ומאוחר יותר עם המושבוץ. מי זכה בשירות האווירי המפנק הזה שזמן הנסיעה בו נמשך כחצי שעה מבאר שבע לערבה בזמן שנסיעה ברכב נמשכה שלוש עד ארבע שעות?

המג"ד, לפעמים המ"פ, פצועים וחולים שהיה צורך לפנותם בדחיפות, הוטרניר שבא לבדוק את הפרות, הרופא הפנסיונר ד"ר ארווין כהן,

עם סיום סלילת כביש הערבה ב-1966 תם הקשר המיוחד של עין יהב וטייסת הפיפרים.

לאחרונה הובא לפארק ספיר מטוס פיפר ישן והוצב בין עצי הבאובב כמטוסו של הטייס אנטואן דה סנט אקזופרי, מחבר "הנסיך הקטן". מטוס זה מהווה הזכרת לאותם ימים שהפיפר היה האציל "שבעופות" הערבה.

בטיחות בדרכים

המועצה בשיתוף עם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מקיימת לאורך כל השנה פעילויות בטיחות בדרכים להעלאת המודעות ולחינוך לבטיחות בדרכים. שנת 2008 הייתה שנה ראשונה שלושה על ידי הרשות הלאומית החדשה לבטיחות בדרכים. אין ספק כי בזכות הרשות הצלחנו להרחיב את מסגרת הפעילות הרגילה שהייתה נהוגה.

סיכום שנת 2008

לראשונה הופעל השנה מטה בטיחות בדרכים שהורכב מנציגי בתי הספר, קצין הבטיחות, מנהלת מחלקת רווחה, מהנדס המועצה ומזכיר המועצה.

בתי הספר קיבלו פעילויות מגוונות ורבות: תלמידי בית הספר היסודי נסעו

למיגרש אופניים באילת שם תרגלו הלכה למעשה רכיבה והתנהגות בטוחה. כיתות ז' קיבלו הדרכה בנושא רכיבה בטוחה לפני מסע אופניים לאילת ותלמידי החטיבה העליונה קיבלו הדרכות והרצאות בנושא בטיחות בדרכים.

הגברנו השנה את האכיפה על חגירת חגורות הבטיחות באוטובוס וזאת בעזרת מצלמות באוטובוס שעומדות לשירותינו ובגיבוי ועדת הסעות שהחליטה שילדים שאינם מתנהגים כראוי לא יוסעו למשך שבוע באוטובוסי המועצה.

נושא בטיחות בדרכים בכביש הערבה עלה מדרגה נוספת עם הקמתה של נקודת מד"א, בעזרתה האדיבה של

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. הצבנו מבנה מתקציב הרשות ובעזרתם ביצענו קורס למתנדבי נוער במסגרת מגמת חינוך גופני.

ביצענו מבצע הסברה באירועים שאורגנו על ידי המועצה וכן מבצע הסברה בתקופת חול המועד סוכות שבהם תלמידי כיתה י' חילקו באורחנים חומר הסברתי לנוסעים לאילת.

אני תקווה כי בשנת העבודה 2009 תורחב הפעילות למגזרים נוספים בקהילה.

דורו שלו

רכז בטיחות בדרכים

לתגובות: dror@arava.co.il

www.arava.co.il

אינטרנט ערבה

אינטרנט

"אתר הערבה - אתר הבית שלנו"

www.arava.co.il

יותר יתעדכנו עם הזמן בפרטים חדשים. כדאי להיכנס ולהתעדכן.

אתם מוזמנים לצפות בלוח האירועים בדף הראשי של האתר, או בדף למנויים: עכשיו באתר - לוח אירועים חודשי.

גילה טל

אינטרנט ערבה

לתגובות: gilat@arava.co.il

הציבור: אירועי תיירות, תרבות, חקלאות, מופ"א ואחרים.

מתכננים אירוע?

בדקו בלוח האירועים מה קיים בערבה באותו יום! יכול לחסוך הרבה עגמת נפש.

כבר היום רוב האירועים הוזנו לאתר ומה שחסר - יושלם בקרוב. הכוונה לכלול גם אירועים בישובים: בר-מצוות, הרצאות במועדונים וכד'.

שימו לב - חלק מהאירועים המאוחרים

נדמה לי שכל תושבי הערבה מכירים את אתר הערבה, אבל לא כולם מכירים את כל האפשרויות שגלומות בו. החל מעיתון זה, נפרסם בכל גיליון חידוש או טיפ למבקרי האתר. אתם מוזמנים לבקר, לבדוק ולהעיר.

לוח אירועים מחדש

לוח האירועים באתר התחדש והתרענן. לוח האירועים יכיל את כל האירועים המתקיימים בערבה ומיועדים לכלל

פּלסטִיק מנערים. לא מתנערים

חשוב להבין:

- ← החקלאי, ולא המועצה, אחראי על-פי החוק לטפל בשאריות הפלסטיק שברשותו: פלסטיק חממות, טפטוף, רשתות וחוטי הדליה.
- ← מחזור הפלסטיק נעשה, בינתיים, ללא תשלום ולכן זו האפשרות המשתלמת ביותר.
- ← המשך הטיפול בפלסטיק ע"י חברות המחזור חוסך לך אלפי שקלים בשנה.
- ← הבאת פלסטיק נקי, מנוער מאבק ומגולגל נועד לסייע לחברות המחזור, ולחסוך את הוצאות הניקוי והטיפול.

אם חברות מחזור הפלסטיק יפסיקו את פעילותן בערבה - כולנו נשלם את המחיר

למה?

- כי הובלת והטמנת פלסטיק באתר מורשה היא פתרון יקר הרבה יותר - להזכירך, הטמנה פיראטית או שריפת פלסטיק אסורות על-פי החוק. שיתוף הפעולה שלך הוא הכרחי לטובת כולנו. אנא הנחה גם את התאילנדים.
- לתשומת ליבך, בכל אתר יהיה פקח. פלסטיק שלא יגיע על-פי הדרישות לא יורשה להיכנס!
- שעות פתיחת האתרים יפורסמו בכל הישובים וישתנו בהתאם לצרכים ולעונה.

היחידה הסביבתית
אורית דונסקי
טל: 077-6449014
מייל: oritd@arava.co.il

הוועדה החקלאית
חיים חבלין
טל: 08-6592285
מייל: hevlin@arava.co.il

מהיום מביאים לאתר מיחזור פלסטיק
פלסטיק חממות נקי, מנוער מאבק ומגולגל

לך זה שווה יותר!

תיירות

עם הסיכון שאשמע כמו תקליט שחוק (לילדים שבחבורה, הדימוי הזה ודאי לא אומר כלום... ואולי יש כאן רעיון למדור חדש: מושגים שהיו ומקורם נעלם...). בקיצור אני רוצה לנצל את הבמה ולדבר על אופניים.

תיירות ואופניים

התיירות בערבה נשענת על נכסים טבעיים (הנוף, המרחב והשקט) ונכסים שעוצבו ונבנו על ידי יזמים מקומיים (צימרים, אטרקציות, מסעדות, הדרכות וטיולים).

בשנים האחרונות, המגמה התרבותית של רכיבת אופניים כדרך חיים וכדרך מועדפת לבילוי ופנאי, הולכת וגדלה. זה קורה בכל העולם וקורה גם כאן בארץ. אחד הפרויקטים שקודמו בשלוש השנים האחרונות הוא פרויקט מסלולי האופניים "דרכי הבשמים באופניים".

לא ארחיב שוב על הפרויקט רק אציין שמדובר בפרויקט ייחודי בתפישתו שמאפשר חופשה משפחתית על אופניים מפתח הצימר ובחזרה אליו. הפרויקט טרם הסתיים ועדיין נותרו מסלולים רבים שתוכננו וטרם שולטו ואנו מגייסים עבורם מימון ממקורות שונים. חולשה אחת, אשר יכולה להיות הזדמנות, היא העובדה שכיום אין בערבה שירותים לוגיסטיים מקצועיים (השכרות, הקפצות, תיקונים, ושירותים נלווים אחרים הנדרשים לרוכבי אופניים). במידה ויוקמו באזור שירותים כאלו, ניתן יהיה לעלות כיתה בכל תחום שיווק תיירות האופניים ובכך לקדם את כל תחום התיירות צעד נוסף קדימה.

אינטרנט ככלי עבודה

לאחרונה הסתיימה סדנת אינטרנט לתיירנים שכללה שתי הרצאות ומפגשים אישיים.

מכיוון שהאינטרנט מהווה היום את הזירה המשמעותית ביותר בכל הנוגע לשיווק אתרי תיירות חשוב להבין את כללי המשחק בזירה הזו ולנצל אותם לקידום האתרים של כל אחד ואחת מאיתנו.

זו הייתה מטרת הסדנא. מי שלקח בה חלק ואף פתח בעצמו אתר במסגרת פורטל GoNegev, יכול היה להתרשם גם כיצד ניתן ליישם את התכנים בפועל ואף להשיג תוצאות טובות של חשיפה. הסדנא היא חלק מתהליך משותף המתקיים תחת מטריית הרשות לפיתוח הנגב שבמסגרתו נבנה פורטל התיירות GoNegev ומטרתו היא, כמו תמיד - קידום התיירות בנגב ובכלל זה כמובן בערבה.

מכיוון שחשוב - חשוב מאוד, שכל אחד מתיירני הערבה יהיה נוכח באתר ובדרך זו יקדם את עצמו ויסייע גם ליצירת נראות למגוון אפשרויות בערבה ובנגב, אנו נארגן סדנא נוספת בזמן הקרוב כדי שכל מי שטרם השתתף - יוכל לעשות זאת. עקבו אחרי הפרסומים בעניין.

תערוכת IMTM שהתקיימה בפברואר

למחרת הבחירות לכנסת, התקיימה בגני התערוכה בתל אביב, התערוכה הבין לאומית השנתית לענף התיירות בישראל.

בשנים קודמות ייצוג הערבה בתערוכה זו היה במסגרת הייצוג של הנגב בכלל והמדיניות הייתה שכל אזור שולח את רכז/ת התיירות שלו וחומרים פרסומיים וכולם מתכנסים לשטח תצוגה מצומצם אחד. מכיוון ששיווק תיירות אפקטיבי בתערוכה כזו מחייב את היזמים בחזית, השנה שונתה הגישה ולמעשה ניתנה ליזמי התיירות אפשרות לבוא ולקחת חלק בתערוכה - להציג את עצמם

לב הערבה

מקום להתאהב בו

התחנה תמוקם בתחתית מעלה עקרבים ותופעל על ידי רשות הטבע והגנים. זהו לא פיתרון אידיאלי, מבחינת היקף הפעילות הרצוי מבחינתנו ואנחנו עדיין מנסים לאתר תקציב/ מימון שיאפשר לנו הפעלה של תחנת המידע לפעילות גם בסופי השבוע בעונה. לעת הזו אנו מחויבים לפעילות תחנת מידע למטיילים בחגים. בהמשך, אנחנו מקווים לחזור למתכונת שפעלה עד שנה זו.

תיירות - שיטים - מו"פ ומה שביניהם

כבר כמה שנים מקיימת מחלקת התיירות, במסגרת התקציב הניתן לפעילותה משותפות 2000, שיתוף פעולה עם תלמידי י"א בבית ספר שיטים. שיתוף הפעולה הזה מתבטא בהגדרת יעדים, במרחב הנוף והטיוולים, שיש לתחזק ולשפר.

בשנת 2008, במסגרת ההיערכות לאירוע ההשקה של מסלולי האופניים ובשיתוף פעולה עם פרויקט ערבה נקייה והמו"פ, נערך מבצע לניקוי אזורים הסמוכים למסלולי האופניים אשר סבלו ממפגעי אשפה. הכנסות מבצע זה כמו תמיד יועדו למסע לפולין.

רינת רוזנברג - רכזת תיירות
לתגובות: rinat@arava.co.il
www.arava.co.il/tourism
טל: 1-800-225-007

לסוכנים המגיעים לתערוכה ולשווק למעשה את האתרים שלהם לכל אזור (הערבה, הרמון, ים המלח, ערד, באר שבע וסביבתה, הבשור) הוקצה שטח תצוגה מכוווד ויחד הנגב כולו, ובכללו הערבה, תפסו שטח מכוווד ומשמעותי בתערוכה.

מחלקת תיירות רכשה את השטח עבור האזור וכל יזם שרצה בכך יכול היה לבוא וליהנות מן הפלטפורמה השיווקית שניתנה לו. השינוי התפיסתי הביא לכך שכל אזורי הנגב יוצגו על ידי התיירנים עצמם. מרחב התצוגה של הנגב היה הומה ומעורר עניין.

מן הערבה לקחו חלק פעיל שלושה אתרים / מיזמים - חלון לחקלאות- סיורים בתחנת יאיר, חאן דרך הבשמים, מלא הטנא- קטיף עצמי בחממה אורגנית של משפחת טנא בעין יהב.

תחנות מידע

מאז ומעולם (כמעט) מפעילה מחלקת תיירות, על ידי בית ספר חצבה, תחנות מידע בשבתות (בתחתית מעלה עקרבים). בשל בעיות הקשורות (כמו תמיד) בתקציב ולשינויים החלים בבית ספר שדה חצבה, אנו נאלצים לצמצם את היקף פעילות תחנות המידע.

לאור העובדות ולנוכח הרצון והחשיבות שאנו רואים בהפעלת התחנות, ערכנו מספר פגישות עם המנהלת החדשה של בית ספר שדה חצבה (גלית סער - ברוכה הבאה!) ופגישות משותפות עם רשות הטבע והגנים, על מנת למצוא דרך לבניית שיתוף פעולה שיאפשר את המשך הפעלת התחנות.

הפתרון לשנה זו הוא הפעלה של תחנת מידע טלפונית בבית ספר שדה חצבה המופעלת בכל שבת. ניתן גם לבוא ולקבל חומרים והסברים במקום. הפעלה של תחנות מידע בשטח, כפי שהיה בעבר, תתקיים רק בחגים (תחת קטגוריה זו נמצאים - פסח, שבועות, ראש השנה, סוכות וחנוכה).

לב הערבה

מקום להתאהב בו

להלן הפעילויות שיתקיימו באזור במהלך חול המועד פסח:

תחנת המידע בפסח תפעל בתאריכים - 10-14.04.09

חווייה בנגרייה בסטודיו זוזו של המעצב שי בוזגלו במושב פארן.

בין התאריכים 13-18.4 מציעים לכם ימי כיף משפחתיים

הסטודיו של שי מציע סדנאות שונות למשפחות וקבוצות במהלך חול המועד פסח. הסדנא תמשך מספר שעות, בבוקר או אחה"צ, בתיאום עם המשתתפים. בסדנא תכין המשפחה חפץ-נוי לבית לפי בחירתה תוך שיתוף פעולה ומשחק. הסדנא יכולה להתאים גם לזוגות שרוצים להתנסות בתחום הנגרות. הסדנאות מהוות חלק מהאטרקציות השונות בערבה במהלך הפסח.

הסדנאות יתקיימו בתיאום מראש עם שי בוזגלו בטלפון 052-3666113 הפעילות בתשלום

רואים כוכבים

הפנינג אסטרונומיה בחול המועד פסח בפארק ספיר

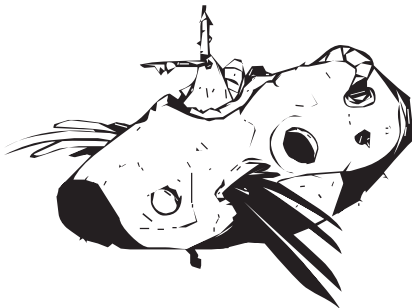
מזמין אתכם, משפחות וקבוצות, להפנינג אסטרונומיה בין התאריכים 9-12.4 חוה"מ פסח בפארק ספיר לפעילות של שעה וחצי עד שעתיים. הפעילות כוללת הסבר והכרות שמייים מהנה + תצפית דרך טלסקופ על מכתשי הירח, כוכבי לכת, ערפיליות ועוד.

זמני הפעילות 21:30 - 23:30, 19:30 - 21:30

נא לתאם לפני השעה 17:30 של אותו היום בנייד 054-3060361

יונתן אליכיס מביא את האסטרונומיה אליכם

הפעילות בתשלום

סיורי מדבר בכי"ס שדה חצבה בחול המועד פסח

הסיורים יתקיימו בחול המועד פסח בין התאריכים 10-16.4. לאורך כל היום.

כל הסיורים מודרכים על ידי מדריכי טיולים מוסמכים.

לסיורים - הרשמה מראש בטלפון: 08-6581546, 08-6581576, 052-4843781.

הסיורים יוצאים בכל מספר משתתפים.

ראה טבלה מצורפת.

יעוץ למטיילים (ללא תשלום, ובשמחה!):

פעילויות ערב בבית ספר שדה

כל ערב תתקיים פעילות חווייתית לילדים ולמשפחות:

• יציאת מצרים סביב המדורה

• חפש ת'אפיקומן.....

• יצירה בחומרים ממוחזרים

כל ערב יתקיימו הרצאות מרתקות בליווי תמונות וסרטים:

• בעלי חיים במדבר

• שיטפונות

• זנבנים וציפורים אחרות

סיורי מדבר בבי"ס שדה חצבה בחול המועד פסח

שעה ומקום מפגש	הפעילות	פירוט
5:45 9:30 17:00 בבית ספר שדה	תצפית זנבנים תשלום במזומן : 35 ₪ למשתתף (מעל גיל 5)	הזדמנות מרתקת למפגש קרוב עם ציפורים מיוחדות! הזנבנים הם ציפורים בעלי התנהגות חברתית ייחודית. הזנבנים בשמורת שיזף מורגלים לאדם וניתן להאכילם מכף היד. מתצפיות בציפורים אלה פיתח פרופסור אמוץ זהבי את עקרון ההכבדה. משך הסיור : כשעתיים. מדריך : ד"ר רוני אוסטריכר
6:00 בבית ספר שדה	סיור משפחות בשמורת שיזף מומלץ וייחודי!	נכיר את שמורת הטבע המשתרעת בין המושבים חצבה ועין-יהב. השמורה היא שטח בלתי נגוע ומכילה מגוון רחב של צמחים, בעלי-חיים וסיפורי אדם מעניינים. במהלך הסיור נערוך תצפית מגבעת שיזף המשקיפה על הערבה, רכסי הנגב והרי אדום. אם יתמזל מזלנו נפגוש בעלי חיים וציפורים מורגלות כדוגמת הזנבנים. משך הטיול : כשעתיים.
9:00 בבית ספר שדה	טיול לנחל צפית	נחל צפית מתחתר מאזור דימונה אל הערבה. נטייל בחלקו התחתון הקניוני. נטפס ביתדות, נפגוש בדרכנו שלל רב של צומח מדברי וסוגי מסלע שונים. מסלול מעגלי. משך הטיול : כ-3 שעות
9:00 בבית ספר שדה	טיול לנחל פרס	נטייל באפיקו היפפה של נחל פרס. נבקר בגבים המרשימים ונהנה משלל הצמחייה בנחל. משך המסלול : כ-4 שעות. מסלול מעגלי. מתאים למשפחות אוהבות לכת.
17:30 בבית ספר שדה	טיול שקיעה בדרך השלום ובחוארים	נסיעה בדרך נוף יפיפייה לאורך נחל ערבה והגבול הירדני, בין המושבים חצבה ועידן. תצפיות על מאגר המים, התיישבות וחקלאות במדבר, וטיול רגלי קצר בנוף החווארים הבהיר והמיוחד. משך הטיול : כ-1.5 שעה
17:30 בבית ספר שדה	טיול שקיעה לגבעת חצבה	גבעה מרשימה של אבן חול אדומה, המתנשאת מעל עתיקות תמר המקראית. מהגבעה נשקיף על מרחבי הערבה ויישוביה, הרי אדום ורכסי הנגב. משך הטיול : כ-1.5 שעה. מומלץ לשלב עם סיור בתמר המקראית
15:00 בבית ספר שדה	עיר אובות - תמר המקראית	חווייה לכל המשפחה באתר הארכיאולוגי- בואו לגלות את סודה של תמר המקראית! מסע בזמן אל ימי המלך שלמה וממלכתו העתיקה עד ימינו אנו. נבקר את עץ השיזף העתיק, נשמע על רומאים אמיצים, הנבטים אדוני המדבר ועוד ועוד... משך הפעילות : שעה ורבע. מומלץ לשלב אח"כ טיול שקיעה בגבעת חצבה.
20:30 בבית ספר שדה	תצפית אורות וטיול ירח בחוארי השלום	טיול בנוף החווארים הבהיר והיפפה הגובל בדרך השלום, לאור הירח. משך הסיור : 1.5 שעה
6:00 בבית ספר שדה מספר משתתפים מוגבל לרכבי 4x4 בלבד!	ספארי ערבה - סיור ברכבים	טיול רכוב בשמורת שיזף: נסיעה בציר המעיינות ובשבילי השמורה בנוף סוואנה עשיר בעצי השיטה, המהווים את עיקר מזונם של צבי הנגב, הראם הלבן, הפרא, הארנבת, אותם צדים זאבים, צבועים, שועלים, תנים וקרקלים. בין העצים ניתן למצוא את ציפורי המדבר אשר חלקן יבואו עד לכף ידינו וייקחו מאתנו מזון. נצפה בזנבן הערבי- ציפור ייחודית החיה בקבוצות היררכיות, נכיר את החנקנים הגדולים המשפדים את טרפם על קוצי השיטים, ונלמד אודות הקינון המוזר של שחורי הזנב. אם לא נפגוש בדרכנו בבעלי החיים עצמם, נסתפק בעקבות, מחילות ושרידים אחרים שיספרו לנו על אורח חייהם. אורך הסיור : 3-4 שעות.

חלון לחקלאות

המרכז לתיירות חקלאית מתקדמת
מחקר ופיתוח, ערבה תיכונה וצפונית

פסח 2009

ביקורים מודרכים לקהל הרחב בתחנת יאיר, מחקר ופיתוח הערבה

הדרכה מרתקת המתאימה לכל המשפחה, כולל טעימות, סיור
בחממות פרחים ופלפלים וביקור במו"פ דגי ה"נמו" **הסיורים בתשלום**

14:00	10:00	10.4.09	יום ו'
15:00	10:00	12.4.09	יום א'
15:00	10:00	13.4.09	יום ב'
	10:00	14.4.09	יום ג'
14:00	10:00	15.4.09	יום ד'

להרשמה: אוסי וינטר 052-68384498 טל 08-6581653 פקס 08-6581638
דוא"ל yair-station@arava.co.il אתר <http://agri.arava.co.il>

רק רצינו להגיד תודה!

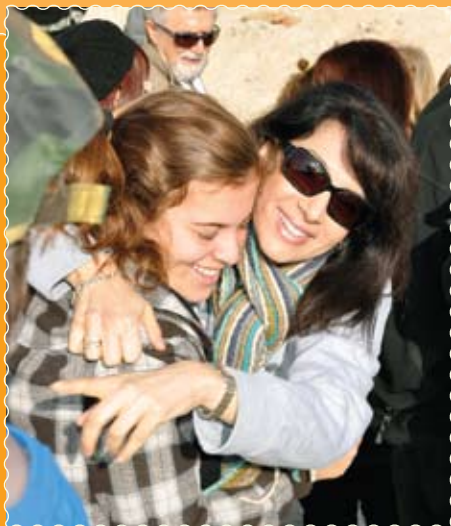
ברצוננו להודות לכם מעומק ליבנו על נכונותכם ונדיבותכם לארח את חברי המשלחות מאוסטרליה אשר הגיעו להכיר את אזורינו במסגרת פרויקט 'שותפות 2000' ולחגוג עימנו "בר מצווה" לשותפות אחד המפעלים החשובים ביותר הוא פתיחות התושבים בערבה לקיים שותפות מסוג אחר, שותפות שהיא חיבור בין הקהילה היהודית באוסטרליה וקהילת הערבה.

אתם התושבים, פותחים את ביתכם וליבכם באופן כל כך מופלא ומחמם, חושפים את אורחות החיים בערבה ואת הייחודיות בלחיות בערבה שלנו ועל ידי כך מחזקים את הגרעין היהודי. ההדים אשר אנו מקבלים מדי יום מחברי המשלחת הם מדהימים ומראים עד כמה האירוח היה משמעותי וחוויתי!

אנו רוצות להביא בפניכם מעט מהרשמים שקיבלנו מהמשפחות שהתארחו כאן בדצמבר האחרון ולהודות לכם שוב על שיתוף הפעולה. "ישר כוח"

נילי ליפסקי, כוכי אבני

"לפני הגעתי לא ידעתי דבר על הערבה חוץ מזה שקרן היסוד תומכת ב"הפרחת השממה". חשבתי שנוף הערבה יהיה כולו ירוק והופתעתי לגלות שהאזור בעצם צחיח, ושהמושבים הם הנקודות הירוקות היחידות. הייתי קצת לחוצה כשחשבתי על המפגש עם המשפחה המארחת, ועל אירוח בן יומיים אצל אנשים שאני לא מכירה כלל. אבל איך שפגשתי את נורית ובנה הצעיר כל החששות שלי נעלמו, והלכנו ישר לבית האריזה לטעום את הפלפלים המתוקים שהמשפחה מגדלת. בשבת בבוקר נסענו לטייל בנחל ברק. בדרך ביקרנו בשדות וראינו את החממות ובתי הרשת. מאוד התרשמתי מהחידושים בתחום מחזור המים ושימוש במים מליחים, והבנתי שכאן באמת מפריחים את השממה. בצהריים השתתפנו בפיקניק ליד העץ היחיד הגדול באזור המושב, יחד עם שכנים וחברי משלחת אחרים. בזכות הביקור בערבה אני מבינה את המעורבות המתמשכת של קרן היסוד באזור, ואת החשיבות המשך הקשר עם אזור מדהים זה."

"בילינו שבת נהדרת בביתם של דרי ועינת. לאחר תפילות בבית הכנסת היפה של ספיר השתתפנו בארוחת ערב מהנה שבה שוחחנו עד מאוחר. למחרת בבוקר, אחרי תפילות ועוד ארוחה טעימה, יצאנו לפיקניק (פשוט אכלנו כל הזמן!) וטיילנו ברגל בנוה מדבר הסמוך לשוב. הילדים שיחקו על הדשא ליד האגם, וקשה היה להאמין שאנו נמצאים באמצע המדבר. לאחר ההבדלה השתתפנו בחגיגות בר המצווה לשותפות, יחד עם תושבי הערבה. ביום א' נפרדנו מהמשפחה בערבה בחיבוקים ונשיקות. נהנינו מאוד מהשבת יש בנו הערכה רבה לאירוח הנדיב והחם, כמו כן שמחנו שהוענקה לנו הזדמנות ללמוד קצת על חיי שותפינו."

"הביקור בערבה ממש פתח לי את העיניים. המסירות והמחויבות של תושבי האזור, ויכולתם ליצור משהו מדהים מאדמה עקרה, הם מקור להשראה. האירוח אצל הרב ומשפחתו היה נהדר. 27 אנשים התארחו בביתו במשך סוף השבוע. שתי משפחות מאוסטרליה ועוד מספר צעירים ההולכים בשביל ישראל. שרנו, אכלנו, דיברנו וחוונו את הכנסת האורחים הנפלאה של אנשי הערבה"

“התארחנו אצל לואיזה חנן ושלושת ילדיהם שקיבלו את פנינו בחום ובנדיבות וממש נתנו לנו הרגשה של בית. בשבת טיילנו בנחל ברק ונפגשנו עם עוד משפחות מהמושב ליד “העץ הגדול”. הילדים שיחקו והמבוגרים עמדו מסביב למדורה, מאחר ולהפתעתנו הייתה רוח קרה (חשבנו שחם במדבר...).

שתינו בירה ואכלנו בורקסים, והשמש שקעה מאחורי ההרים המזכירים את סרטי המערבון של פעם. הסתכלנו על פני המושבניקים שכל כך הביעו בטחון וחשבנו כמה חבל שהרצל או בן גוריון לא עומדים לידינו כדי לראות את הגשמת החלום - חברת חקלאים יהודים גאים ועצמאים שמעבדים את אדמת אבותיהם ומפריחים את השממה”.

“לפני שהגענו לערבה הייתי קצת לחוץ לגבי אירוח אצל אנשים שאני לא מכיר, אבל מעולם לא פגשתי אנשים כל כך חמים ומסבירי פנים והרגשתי מיד בנוח. הארוחות היו נהדרות, במיוחד ארוחת הבוקר הישראלית הטיפוסית בשבת. ביום שבת יצאנו לפיקניק במדבר וטיילנו בנחל ברק המדהים ביופיו. למחרת נפרדנו מהחברים החדשים שלנו, החלפנו כתובות אימייל והצטלמנו יחד. הביקור שלנו, שכלל גם סיור במשקים ובתי אריזה, עזר לנו להבין את החיים בערבה בדרך מיוחדת ובלתי נשכחת”.

“המשפחה המארחת קיבלה אותנו עם עוגת שוקולד חמה מהתנור, ובמשך כל הביקור הוגשו לנו ארוחות מלכים. המשפחה שהייתה חמה ונדיבה במיוחד, לקחה אותנו לסיור במושב שבו ראינו את מקום גידול הפלפלים המיוצאים לאירופה. טיילנו יחד באזור, ונדמנו לראות איך תושבי המקום מפריחים את השממה. הייתה לנו הזכות להשתתף בחגיגות בר המצווה של השותפות, ונהנינו מאוד מהחגיגות. מבחינתנו סוף השבוע בערבה הייתה נקודת השיא בביקור של המשלחת, ואנו מתכוונים לשמור על קשר עם המשפחה המארחת”.

"איך שנכנסנו לבית המארחים שלנו התרשמנו מהשילוב המקסים של חיים מודרניים עם שלווה המדבר. לאורך כל השבת האווירה הייתה חמה ורגועה, למרות שהיינו 4 מבוגרים ו-9 ילדים בבית - ועוד אחד בדרך! הרגשנו ברי מזל שהייתה לנו כזאת הזדמנות לחלוק את השבת עם משפחה כל כך מחוברת לאדמה וליהדות. חוויה זו חיזקה את הקשר שלנו למדינת ישראל".

"אני כבר הכרתי את המשפחה המארחת שלי, והמפגש היה מרגש מאוד. קיבלו אותי בחיבוקים ונשיקות ושמחתי לבקר שוב בערבה. החגיגות לציון 13 שנות שותפות היו מאוד משמעותיות, והרגשתי מאוד גאה שמקס שניידר עלה על הבמה לקבל את אות ההוקרה. למחרת נפגשנו לחנוכת "גבעת השותפות", ושוב חלקו כבוד למייסדי השותפות. כל חברי המשלחות השתתפו יחד עם המשפחות והסטודנטים מהערבה, היה נהדר!"

הרשמים תורגמו מתוך דוח שלם שהתקבל ממשפחות קרן היסוד בחורף האחרון.

הערבה מצטרפת ל"לימוד"

ולהיפגש על בסיס קבוע וללמוד יחדיו ב"חברותות".

מפגש ראשון התקיים במועדון חצבה בנושא "למה ניתנה תורה במדבר?" מקומו, מיוחדותו וחשיבותו בהנחיית - אילנה ביטון.

מפגש שני התקיים במועדון עידן בנושא "חברותא או מיתותא?" - על עבודת צוות וזמנות בהנחיית - שי בן טל.

המפגשים נערכים במועדוני הישובים לשמיעת הרצאה קצרה ואחריה עיון ולימוד ב"חברותא" מתוך טקסטים בנושאים יהודיים.

בואו הצטרפו ל"לימוד" ערבה!

צוות "לימוד ערבה"
דרורה נגב 052-3666432
אסתרקה פורת 052-3666257
דור שולו 052-2224837

תנועת הלימוד, ומשם צמחה והדביקה עוד 49 קהילות יהודיות ברחבי העולם. כל החוויות שנצברו הן בגליל והן בבריטניה שכנעו את חברי הקבוצה לייסד וליזום פעילות של "לימוד" גם בערבה, לפיתפסה פלורליסטית רחבה, ללומדים חילוניים, מסורתיים, דתיים וכל מי שמעוניין להצטרף ולקיים "חברותא" ודין בתכנים היהודיים.

בשלב ראשון נערכים מפגשי חשיפה בשיתוף פעולה עם וועדות התרבות ביישובים, במועדוני היישובים. לצורך הפעלת פעילות משמעותית ועמוקה יצרנו קשר עם בית המדרש "עתיד במדבר" מירוחם, אשר מוכרים היטב לרבים בערבה מפעילויותיהם בעבר, הם ישלחו מנחים משלהם להנחות את מפגשי הלימוד.

לאחר הסבב ביישובי הערבה, תגובת קבוצה קבועה אשר מעוניינת להמשיך

קבוצת "לימוד ערבה" בחסות שותפות 2000, ערבה-אוסטרליה של הסוכנות היהודית החלה את פעילותה בערבה. אחת ממטרות פעילות קבוצת ה"לימוד" היא ליצור קהילה הלומדת ומעמיקה בחוויה המיוחדת של טקסטים ומקורות יהודיים, מן המקרא, המשנה, התלמוד, פרשנויות מסורתיות וחדשניות, ספרות עברית, פילוסופיה וכדומה. באזורים אחרים בארץ ובקהילות בעולם אשר פתחו אשנב לפעולות "לימוד" נוצרה חוויה קהילתית מיוחדת שהדביקה רבים. נציגים מן הערבה בחסות שותפות 2000 ביקרו בקהילת "לימוד גליל" במהלך חג החנוכה והתרשמו מאד מהאירוע רב המשתתפים אליו הגיעו תושבים מן הגליל המערבי ואף מכל הארץ.

שתי נציגות נשלחו על ידי שותפות 2000 להתרשם, להשתלם וללמוד על פעילות "לימוד U.K." שם נוסדה

אישה עובדת

מבחינה מספרית יש יותר נשים מגברים בארץ ובעולם בכלל. עובדתית, מניין הנשים עולה על 50% מהאוכלוסייה. אז איך זה שאנחנו נחשבות למיעוט? ולמה יש כל כך מעט נשים בראש הפירמידה? (21 נשים מתוך 120 חברי כנסת וגם זו נחשבת לעלייה לעומת ה-17 שהיו קודם) ולמה הגברים שולטים באליטות? ולמה גברים עדיין מרוויחים יותר מנשים באותן עבודות עצמן?

לפני זמן לא רב מוניתי ליועצת ראש המועצה לקידום מעמד האישה. למען הגילוי הנאות אודה, שהנושא המגדרי מעולם לא היה רשום על כרטיס הביקור שלי. סירבתי להתעמק בנושא וסברתי שאנו, כנשים, עושות עוול לעצמנו בכך שאנו מעלות בכלל על סדר היום את הפערים בינינו לבין הגברים (מה, יש כאלה??).

כמו כל אישה, עברתי חוויות וקשיים הקשורים להיותנו נשים אך לא ראיתי בכך תופעה חברתית אלא עניין אישי.

לאחר המינוי, כשהתעמקתי בעניין, סקרתי, בחנתי, שאלתי, ביררתי והתייעצתי - הכתה בי ההבנה וההכרה של מימדי הבעיה החברתית. המצער הוא, שלמרות הפמיניזם, הקידמה, ההשכלה והעצמאות, הפערים טבועים, עמוקים ומובנים. קיים מתח תמידי בין אמהות, משפחה וקריירה. האחריות על גידול הילדים ותחזוקת הבית מוטלת בעיקר על כתפי האישה. כן, כן גם הילדים של הפמיניסטיות. הן

פמיניסטיות עד שהילדים חוזרים מבית הספר. או אז, הן ממשיכות להתקיים לפי ההבניה המסורתית המעמידה את האימהות כציר מרכזי לנשיות ולזהות נשית. בכך, כולנו למעשה, משמרות את ההיררכיה המיגדרית.

לפני כמה חודשים הוזמנתי לאירוע בחסות ויצ"ו. אירוע יוקרתי אותו כיבדו בנוכחותם לא פחות מ-3 שרי ממשלה (שר הביטחון, שר הרווחה, שרת התיירות), ח"כים, אנשי תקשורת ואנשי תעשייה רבים. מטרת הכנס הייתה לדרוש תמיכה והכרה של המדינה, שתבוא לידי ביטוי בחקיקה לשוויון נשים כמו יום לימודים ארוך, הכרה בהוצאות טיפול בילדים שעיקרן לאפשר חופש

או "כדאי שתצא שבת, הילדים בטח נורא מתגעגעים אליך...".

לאחרונה עלתה על המרקע תוכנית הריאליטי "המרוץ למיליון" (צ'יקי, צ'יקי צ'יק - הי הי הי). בפרק הראשון בו הוצגו המשתתפים במירוץ, הופיע זוג נשוי ולהם 3 ילדים. שניהם אנשי היי-טק, צעירים ומשכילים. האישה אמרה "אני הכי אתגעגע לילדים שלי". הגבר אמר "אני הכי אתגעגע לעבודה. ילדים זה טריוויאלי, הם תמיד יחכו לי".

מה אומרים המספרים?

בשנת 2008 למדו 225,442 סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, מתוכם 56% נשים. הנשים מהוות 58.6% ממקבלי תואר ראשון באוניברסיטאות. חלקן של הנשים בלימודי תואר שלישי עולה משנה לשנה ובשנת 2008 היו הנשים 52.7% מכלל הלומדים לתואר זה.

יחד עם זאת הנתונים מראים כי הכנסת האישה עומדת על 84% מהכנסתו של גבר. בענפי ההיי-טק, המצב עגום יותר. נשים משתכרות רק 66% משכר גבר בעל השכלה ותפקיד זהה.

בענפי ההוראה והרפואה רואים כי כניסתן של נשים רבות שחקה את המקצוע בהיבט תנאים ומוניטין.

גברים לא רוצים חיים פרטיים?

העיתונאית דנה וייס אמרה כי העובדה שאין נשים בעמדות מפתח בתחום התקשורת אינה נעוצה בהווה מיגדרית אלא בשל העובדה כי מי שרוצה "חיים פרטיים", לא יכול להגיע לתפקידי ניהול. אך מי החליט כי ה"חיים הפרטיים" הם נחלת הנשים בלבד? האם גברים לא חפצים ב"חיים פרטיים"? או אולי החברה שלנו משדרת כי לגבר מותר להישאר שעות בעבודה, מה שנתפס כהתנהגות רשלנית לאישה - אמא.

לנשים ואפשרות להתפנות ולהשקיע בקריירה. כשהגנתי לאירוע פגשתי חברה שעוסקת גם היא בעניין מעמד האישה. כשראתה אותי הפטירה: "אני שמחה שעשית מאמץ והגעת". חייכתי וחשבתי שהיא מתכוונת לנסיעה הארוכה מהערבה לתל-אביב, אבל היא מייד הוסיפה "אני שמחה שהסתדר לך עם הילדים...". באותו הרגע תהיתי האם גם בעלי שיוצא 21- ימי מילואים זוכה לשמוע את המג"ד שלו אומר "אני שמח שהסתדר לך עם הילדים...".

על הבחירות האחרונות כי לא ביקשה שיצביעו לה כי היא אישה אלא דרשה שלא יפסלו אותה בגין היותה אישה. עוד רבה הדרך עד השגת שוויון מלא בין נשים לגברים. שוויון בייצוג, שוויון בהזדמנויות ושוויון בשכר. שופטת בית המשפט העליון בדימוס, דליה דורנר אמרה "ביום שאישה עם הישגים בינוניים תהיה טייסת, מנכ"לית ועוד... אז אדע שהשוויון הגיע".

אסי' ניר - דוברת המועצה ועורכת העיתון. יועצת ראש המועצה לקידום מעמד האישה. לתגובות: ossi@arava.co.il

נמצאות בעמדות השפעה ציבורית. בכל 60 שנות המדינה, כיהנה רק ראש ממשלה אחת ואת מספר השרות בממשלה, ניתן לספור על כף יד אחת. נכון שכמה נשים הצליחו להעפיל לפיסגה ואף לתקוע בה דגל. אם נביא בחשבון שחלקן בנות של וירושות (עופרה שטראוס, שרי אריסון ועוד..) הרי שהמספרים קטנים הרבה יותר.

הנשים שבכל זאת הצליחו לפרוץ את תקרת הזכוכית הן יוצאות מן הכלל שאינן מעידות על הכלל. הן בולטות בחריגותן ונמצאות בצמרת בבדידות מזהירה. ציפי ליבני אמרה לא מכבר

טייסת קרב שהופיעה באירוע בבית הנשיא אמרה כי היא לא חשה שום בעיה של אי שוויון. כמה היא תמימה.... הרי מיום שאליס מילר נצחה במאבקה ומסדר הכנפיים של חיל האוויר פתח שערו בפני "הטובות לטיס", הרי צעדו בו בגאון לא יותר מ-10 טייסות, שזה ממש לא רציני.

איך אדע שהשוויון הגיע?

הנשים מהוות מיעוט בפוליטיקה, בניהול ארגונים ובקרב בעלי תפקידים בכירים במשק ובמדינה. על אף שאוכלוסיית הנשים היא ברובה המכריע משכילה ואיכותית, רק מעטות

אשה על העדשה

בכל גיליון אביא את סיפורה של אשה אחרת בערבה.

היא פצצת אנרגיה צהובה, עתירת רעיונות כריזמו, המוח שלה קודח וכל הזמן חושב על יוזמות חדשות, תמיד תראו אותה פעילה ומתנדבת בועדות ובארגון אירועים בספיר, היא לומדת, מנסה, לא מפחדת לטעות והחזון שלה להקים מרכז טיפולים בערבה.

קבלו את מגי כהן.

מגי כהן, תושבת ספיר, אם ל-3 בנות וסבתא גאה לנכדה, התחילה את דרכה בפארן עד שנת 1997. לאחר גלות של 6 שנים בכפר סבא, היא חזרה אלינו לספיר לפני 3.5 שנים.

"אני קוסמטיקאית מדופלמת ועוסקת בכך 30 שנה. כיהנתי בתפקידי ניהול בתחום הקוסמטיקה ועבדתי כמנהלת בקניון 'אבנת' בפ"ת. אורח החיים, הלחץ והפקקים שהיו מנת חלקי, נתנו אותותיהם ויום אחד קיבלתי החלטה לחזור לערבה. רציתי להמשיך לעסוק בקוסמטיקה בערבה והחלטתי שלא לחזור לפארן. בחרתי להשתלב בישוב שמאמץ אמהות חד-הוריות ובחרתי בספיר. מדי פעם אני נשלפת לסיוע בגני הילדים אבל תחום העיסוק העיקרי שלי מאז ומתמיד הוא הקוסמטיקה".

שיחת חולין עם חברה דרבנה אותה לקנות מכשיר חדשני המסיר שערות בעזרת קרני אינפרא-אדום לפני שנתיים. "קניתי את המכשיר בלי לדעת אם אוכל בכלל להחזיר את ההשקעה, אבל חברה הביאה חברה ומצאתי עצמי עובדת בלחץ מטורף במשך שנה וחצי. מכשיר האינפרא התגלה כיעיל מאוד לטיפול אקנה, לשמניה ויבלות ויראליות. הכול דרך ניסוי וטעייה שלי". החזון שלה הוא הקמת מרכז טיפולים בו יעבדו זה לצד זה אנשי קוסמטיקה, מטפלים הוליסטיים, מרכז שיעסוק בקואוצ'ינג ויהיה גם מרכז כנסים מקצועי בתחום הטיפול המשלים. "בערבה יש ריכוז גדול מאוד של מטפלים מוכשרים ואין סיבה שלא נוכל למנף את זה. התודעתי לנושא בערב מטפלים אותו ארגנתי במסגרת מועדון עסקים. המרכז מיועד כמושב לאנשי הערבה, אבל לא רק. בחלומי אני רואה אנשים מכל הארץ מגיעים לקבל טיפולים. לאחרונה התחלתי לבדוק אפשרות של הקמת חדר מלח לטיפול בבעיות נשימה ופסוריאזיס".

בין החלומות לפולסים של ה'אינפרא', לומדת מגי רפלקסולוגיה, אסטרוולוגיה ופרחי באך באילת. כשתסיים, היא מבטיחה לרקוח לנו קרמים מצמחים ואפילו להקים מעבדה.

סיפורים מהכפר מדור מאת דוד צוק (כתיבה) ודני הדס (צילום)

סוס, נערה ואולטרלייט

לא פחד אפף אותי, כי אם אימה. היא חלחלה כמו זעה לאורך עמוד השדרה ועד קצות אצבעות הרגליים. קרה משהו רע, רע מאד. בראשי זמזם משפט חוזר על עצמו שוב ושוב: "הם אינם, נעלמו, האדמה בלעה אותם". הם היו הנערה ג' שיצאה לבדה ביום שבת של תחילת הקיץ לטיול קצר לגבעות הלבנות כשהיא רכובה על סוסה ולא שבה עוד. הכול התחיל בשבת חמה בצהרי היום. בתי הקיצה אותי בבהלה משנת צהרים

דלק לחצי שעה וקיוויתי שזה יספיק. חגרתי את הבת לכיסא שמאחורי, חבשנו קסדות והמראנו. תוך דקות וכבר טסנו מעל אזור הגבעות הלבנות. סרקנו ביסודיות את האזור ולא מצאנו כלום. בתי הציעה שנבדוק את מטע התמרים. מאחר שלא מצאנו אותה באזור הגבעות, המשכנו לאזור הפיקניקים הקרוב למושב ולאחר מכן חגנו לאיטנו מעל המושב, בודקים מלמעלה את בתי חברותיה של ג' ולא מצאנו דבר. נחתתי לתדלוק. ע' חיכה על המסלול

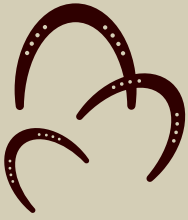
החום על רקע הצהוב המדברי השולט. מפתח נחל פארן הוא שטוח ויש בו מעט ערוצים וגאיות היכולים להסתיר נערה וסוס. הבעיה, עצי השיטה, שיכולים לשמש מחבוא לסוס ולנערה ממבט העל. כשסיימנו את הסריקה מצפון פנינו מערבה. באותו רגע צרצר מכשיר הקשר. החפ"ק (חוליית פיקוד קדמית) מודיע לנו, בשם האם: "אל תחפשו מזרחה מכביש הערבה (גבול ירדן) ואל תחפשו על רמת ברק, משום שאסרתי על רוכבי הסוסים ללכת

כבדה ומיוזעת. היא דיברה בהתרגשות ובלכול ומשפטיה הסתבכו זה בזה. רגע, רגע, תירגעי אמרתי ועברתי לשיבה על המטה, מתאושש מהשינה ומביט בשעון המעורר. השעה הייתה שלוש. הילדה סיפרה ש- ר' צלצלה וסיפרה ש- ג' יצאה בבוקר עם הסוס לטיול קצר ולא חזרה לארוחת הצהריים. הם כבר חיפשו בכל המושב וצלצלו לכל חברותיה. הבת שואלת אם אני יכול לעלות עם האולטרלייט ולחפש את ג'. צלצלתי ל- ע' ודיווחתי לו. ביקשתי שיזעיק את "צוות חילוץ ערבה" ושיבוא למסלול ההמראה. לקחתי את בתי אל ההנגר והוצאנו את המטוס. היה לי

וסיפר, כי צוות חילוץ ערבה בדרכו לפארן ובינתיים כל הטרקטורונים והג'יפים של המושב התחילו בסריקות. המראנו, ע' מטיס מקדימה ואני זוג העיניים הבולשות מאחוריו. התחלנו לחפש ביסודיות ועל פי שיטה, תופרים בגובה מתאים, תחילה צפונה ואחר כך מערבה ודרומה. מזג האוויר היה לצדנו, נשבה רוח קלה מאד, חם אך לא לוהט. השמיים עדיין נקיים, האבק הקיצי המלכלך את האוויר עדיין לא הגיע והשמש עדיין מספיק גבוהה מעל האופק. היה לי ברור, כי תוך זמן קצר נמצא אותם. סוס הוא חיה גדולה ובולטת בצבעה

לשני המקומות הללו". מתחילים לבדוק מערבה. מפתח הנחל רחב ושטוח וקל מאד לראות למרחק. אנו מבחינים בענני אבק שמשאירים המחפשים הרבים בכלי הרכב. למרות הלחץ והמשימה, הטיסה מהנה מאד והנוף הכול כך מוכר יפה לאור השקיעה המתקדמת את אט. כשסיימנו לסרוק במערב החלטנו לרדת נמוך נמוך, לגרד את האדמה ולבדוק עץ אחרי עץ, כדי לוודא שהם לא מתחת לאחד מהם. מהזווית הזאת, גם אם הסוס שוכב מסיבה כל שהיא, נראה אותו מייד וברור. החפ"ק מדווח לנו, שהגיעו הרבה ג'פים ממושבי האזור, הם מבקשים

והשמשונית - אווירון. כשהבאנו את המטוסים לפארן הטסנו כמעט בכל יום את כל המושב, בניו ואורחיו. זכינו לשפע תגובות על צורת המטוסים. אחד קרא לזה "עפיפון", השני אמר "על זה אתה טס? יש לזה גלגלי מריצה" והשלישי התעקש שהמנוע הוא של מכסחת דשא. למטוס הייתה כנף ענקית בזווית כלפי מעלה והכנף הייתה פתוחה, כלומר ללא חלק תחתון. הגוף קצר וזנב מפואר חסר פרופורציה נגרר לו מאחור. האולטרלייט הקטן הזה נקרא

לרדת החשכה. האימה הפכה לייאוש. נערה וסוס משלנו, בשר מבשרנו, נעלמה ואני יודע בוודאות מוחלטת שהיא לא נמצאת באזור המושב. התסריטים הפשוטים הפכו לקשים. אולי הכשת נחש? אולי שבר פתוח? אולי חטיפה? הבטתי מערבה, כמו לעג מר השקיעה הייתה נהדרת. השמש הופכת לגלגל זהב הנח קרוב לאופק. האוויר עמד והוא היה רך, מתוק ועדין. חום היום הלך והתפוגג והמדבר הגדול הרחב והעמוק היה שקט ועצוב. ואני כאילו מלמלתי, ג' והסוס, היכן

לעזור. עוד נמסר לנו כי אם הנערה סיפרה, שאתמול ביקר אותה בדואי וביקש לרכוש סוס. הם לא התפשרו על המחיר והוא עזב לא מרוצה. פיקוד המשטרה המרחבי, שנמצא בתמונה מגיב מהר ומוריד מחסומים על כל כבישי הנגב, דרומה וצפונה. מתקבלת ידיעה של מטייל שראה סוס בקניון ברק. הם מבקשים שנסרוק את הקניון. בינתיים סיימנו לסרוק את הדרום. שם המלאכה פשוטה יותר. רכס עשת סוגר את נחל פארן ממזרח למערב. סוס לא יכול לטפס על הרים, לכן בדקנו את

2-MX וישבו בו שניים, זה ליד זה, על כיסאות בד שגירדו את האדמה. הוא טס במהירות צב והייתה טענה שהוא ממריא, טס ונחת באותה מהירות. בוקר אחד גילינו, כי חרדון צב אחד, חיה חביבה, זוחל גדול בעל זנב גדול וקוצני, אימץ לו את שק הרוח ובנה לידו מחילה. מפה צמח הרעיון לכנות אותו "טייסת חרדון הצב". שבת אביבית אחת בהגיעי למסלול הנחתי לחרדון הצב קליפות מלונים בפתח מחילתו, שק הרוח מראה אפס, אני ו-ר' דוחפים את המטוסים החוצה לביצוע שתי משימות: כיף והנאה. מתדלקים את המטוסים. לשם כך

אתם? עוד מעט יבוא הלילה השחור ויבלע הכול ואיך נמצא אתכם בחושך ובמרחבים. ואז באחת נפרץ מכשיר הקשר ... באותם ימים טסנו על מטוס מסוג דריפטר, שהוא אולטרלייט עם מנוע חזק ומהיר בעל גלגל זנב וכושר שרידות של "פרד". כינויו של המטוס היה "מטאטא המכשפה", משום שהטייס ישב על צינור לפני הנוסע אחריו והמנוע מאחורי הנוסע. תחביב האולטרלייט נולד במושב כשש שנים קודם לכן. היינו שני מטוסים ושלושה טייסים. צריך הרבה דמיון לקרוא לגיבוש הצינורות, הכבלים

הדרכים החותכות את הרכס. התוצאות שליליות ואנו פונים לקניון ברק. אני מתחיל להרהר באפשרויות של ההעלמות. נקיעת רגל של הסוס? התייבשות? אולי נפילה מהסוס? קניון נחל ברק ריק ואנו מחליטים, בניגוד להמלצה, לבדוק את הדרך על רמת ברק. זוהי רמה מאורכת הנמשכת מנחל פארן ועד נחל זעף. העלייה לרמת ברק אפשרית רק משני הנחלים האלה. אנו סורקים את הדרך וחוזרים לבדוק מחדש את מטע התמרים וחגים סביב ובין בתי המושב. הזמן הלך ואזל. השמש עמדה שלוש אצבעות מהאופק. נותרה חצי שעה

עלינו לעמוד כלוליינים על הכיסא ולשפוך מג'ריקן דלק למיכלים שלמעלה וכמו תמיד נתז עלינו דלק וכבר אני יודע כי ריח המדבר יתערבב בריח בנזין למשך כל היום. על הכיסא שלצדנו קושרים היטב ג'ריקן נוסף מלא דלק, משפך ותרימיל עם ערכת קפה וארוחת בוקר. מניעים ומתיישרים על המסלול, מחממים את המנועים ואוספים אומץ. אפופי התרגשות אנחנו ממריאים ברעש גדול (מה שגרם להשכמת בוקר לחברי המושב ולטרוניות רבות), פונים בפניה רחבה לתוך נחל פארן וריח הבנזין מתערבב בריח ההרפתקה הצפויה לנו. השמש בדיוק ממריאה באופק, אור ראשון מאיר את המדבר והאפור הופך לצהוב. הטיסה מאד איטית וכל כך נמוכה (מטר גובה), שאפשר להבחין בכל פרט ופרט. אנו חולפים מעל קבר עתיק, תלולית אפר מוקפת אבנים קטנות שמלפנים ומאחור שתי אבנים גדולות הניצבות במקומן כבר 1,500 שנה. בעבר חיו באזור הרבה אנשים ורק מהאוויר גילינו באזור מושב פארן אחד עשרה כפרים, שלצד כל אחד מהם בית קברות קטן.

ערוצי הנחלים זורמים עם טיסתנו מערבה והצורות והצבעים הולכים ומשתנים עם השמש העולה אט אט. הנחל שרוחבו קילומטר נסגר לעשרות מטר. יש תחושה שאין לתארה בשעה שאתה נע לאיטך לאורך קירות הוואדי הנישאים מעליך ואתה פונה עם סיבובי הנחל שמאלה וימינה עד שלבסוף נפתח הנחל. בנקודה זאת אנו מושכים גובה משום שחוט מתח גבוה חוצה את הנחל וכבר אנו חוצים את כביש מצפה רמון בואך באר עדה.

בסמוך לכביש מצפה לנו הפתעה. הצבא הקים מחנה מאולתר לצורך אמונים ובשעה שאנו חגים מעל המחנה, פורצים מהאוויר חילים מבוהלים ומתחילה מהומת עולם. בהחלטה קונדסית של רגע אנו נוחתים סמוך למחנה, מדוממים את המנועים ולתימהונו שורה ארוכה

של ראשים מבצבצת מעל הסוללה כשרוביהם מכוונים לעברנו. אנו מנופפים לשלום ותוך דקה יוצא לעברנו ג'יפ. הסתכנו אני ואומר ל- ר', אבל הוא משיב, תשאר לי לטפל בהם ובעיניו מרצד ההומור הייחודי שלו.

הג'יפ עוצר עשרה מטר מאיתנו ויורד לו סגן אלוף, כשחיליו מחפים עליו מאחור והוא מתקרב אלינו כהולך אל הקרב, כולו סמכות וכעס. מאחר שהוא בטוח שתפס לו חוליית מודיעין מצרית, הוא פונה אלינו בערבית ומשום מה נפלט לו "אהלן וסהלן". בוקר טוב, אנו עונים בשפת אמנו בפנים קשוחות מלאות חשיבות. במבוכה ואכזבה קלה הסגן אלוף פוצח בסדרת שאלות: מי אתם? מי הרשה לכם לטוס? מי הרשה לכם לנחות פה? ולקינחו הוא מכריז על כל הנגב כשטח צבאי סגור שנתון לסמכותו הבלעדית.

ר' משיב מבט סמכותי וסודי ואומר לו, אתה יודע יש סיירת שאת שמה אסור לי לומר ואנחנו כרגע בפעילות סודית ומיוחדת. כשהסגן אלוף רואה את סרבולנו שהם בצבע צבאי, המבט הכועס הופך לתדהמה. ר' מבקש שירחיק את החיילים מהמטוסים, שנראים כאילו נלקחו מהג'יפ של האחים רייט. להגברת הרושם הוא שולח אותי לכסות ברוב חשיבות את כסאות המטען, שאמורים להכיל את המילה האחרונה בצידו האזנה של צה"ל.

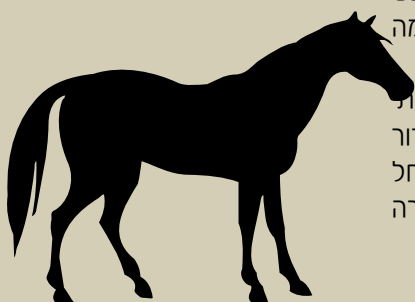
בינתיים חצי גדוד הולך ומתקרב בסקרנות והסגן אלוף מפנה את סמכותו הבלתי נגמרת לעבר החיילים ומרחיק את כולם מנציגי הסיירת הסודית והמהוללת. ר' מסמן לי שכדאי שנסתלק לפני שנסתבך באמת. אנו מניעים ברעש גדול וממריאים בענק אבק דרומה להמשך פעילותנו הסודית.

מכשיר הקשר נייער לחיים ומוציא אותי מהייאוש המדכדך. קולו של ס' ברור וסמכותי מדווח כי הוא נמצא בנחל זעף במעלה לרמת ברק. על הפודרה

שהשאירו אחריהם הרכבים ברבות השנים, הוא רואה עקבות ברורים של סוס בכיוון למעלה. ע' פונה חדות מערבה לכיוון רמת ברק. הרמה גדולה וזמננו מועט. השמש כבר נוגעת באופק ויורדת ללא רחמים אל מאחורי ההרים.

סוס לנקודה הגבוהה ביותר אני מבקש מ- ע' וכשאנו מתקרבים נראית נקודה בולטת במרום ההר וכעבור שתי דקות, כמו ציור קיטשי ישן, על רקע שמיים בוורוד עז, עומדים סוס ונערה. אנו חולפים מעליהם נמוך, כמעט נוגעים. הנערה מנופפת הכול בסדר והסוס, ראשו מושפל מטה והוא לכן כולו. תוך כדי פנייה ימינה אנו מדווחים לחפ"ק, כי השניים נמצאו בריאים ושלמים ואפשר להחזיר הביתה את עשרות הג'יפים והטרקטורונים ולהפסיק את החיפושים.

לא רחוק משם אנו מזהים אבק ועד מהרה מגלים כמה טרקטורונים. אנו חולפים נמוך מעליהם ובצעקות ותנועות ידיים מכוונים אותם לכיוון הנערה והסוס. לאחר מכן אנו חוזרים אל הנערה ומחליטים לנחות לידה. למזלנו יש קטע דרך ישר לא רחוק. נוחתים בשלום ורצים אליהם. הטרקטורון כבר עומד לידם ושניהם שותים מים בשקיקה. לתימהונו מסתבר כי הצבע הלבן של הסוס אינו אלא מלח שנצבר עליו לאורך כל היום והנערה בוכה מהתרגשות ושמחה. יש לנו שלוש דקות לחזור לפני החושך המוחלט. הגלגלים נוגעים במסלול הבית ואנו משחררים אנחת רווחה.

היום, חמש עשרה שנה אחרי, טייסת חרדון הצב הפכה לטייסת "פרא המדבר", על שם של חמור שהובא מאירן ושחרר לחופשי ברחבי הנגב. הטייסת מונה שבעה מטוסים מפוזרים בין מושבי הערבה ועשרה טייסים. האולטרלייטים של היום רובם סגורים, מהירים וחזקים. מידי שבת השכם בבוקר חותכת הטייסת את מרחבי המדבר להרפתקת כייף ולתחושת חופש משכרת. כעבור זמן מה אנו נוחתים ב"מנחת הקסום", אי שם על גבול מצרים, מוציאים את ערכת הקפה וארוחת הבוקר, יושבים בחברותא ומעלים זיכרונות מימים עברו.

בודהיזם בערבה

לאור העובדה שלמעלה ממחצית תושבי הערבה הם נציגים של תרבות המזרח (תאילנדים, סינים, טיבטים, בורמזים ואחרים) ולרגל הגעתו של הנזיר הטיבטי - גשה פמה דורג'ה ברביעי באפריל לערבה, אני רואה לנכון להפגיש את תושבי הערבה במעט מיופיייה של התרבות המזרחית, וכיצד זו מאופיינת בפרט בפילוסופיה ובפסיכולוגיה הבודהיסטית.

צילום: גלעד לוי

ה"אני" הזו- שהינה בסיסית ופשוטה- הינה מוטעית ויש להשתחרר ממנה. מושג ה"אני" כמושג מופשט אינו קיים במציאות. מה שנותן לנו ממשות זוהי התנהגות מסוימת. ברגע מסוים אני שמח ובמשנהו אני מלא עצב. הקישור של ההרגשה השמחה עם העצובה- שאנו עושים באמצעות מושג ה"אני"- אינו ניתן לנו במציאות. מה שכן ניתן במציאות הוא חוויית השמחה ועצב.

כאמור, שאלת ה"אני" היא השאלה המרכזית ביותר בפילוסופיה ובפסיכולוגיה הבודהיסטית, וגם המדע המערבי המודרני אשר חוקר את מיקומו של ה"אני" ומשמעותו מתקשה למצוא פתרון פשוט לשאלה זו. בפסיכולוגיה כמו בנוירו-פסיכולוגיה רוחחת כיום הדעה כי ה"אני" הוא תמיד קונטקסטואלי, והוא מתקיים תמיד בתוך הקשר כל שהוא ולא בחלל ריק. חוויית ה"אני" היא חווייה של רגשות, תחושות ומחשבות אשר מתקיימות בהקשר הנסיבתי שלה. ניתן לראות זאת בבירור בקשר שבין אם ותינוקה. הפסיכואנליטיקאי המפורסם דונלד וויניקוט אמר: "אין דבר כזה תינוק, אלא בהקשר של אימו". מכאן אנו רואים כי חוויית ה"אני" והבנתה היא דבר דינאמי המשתנה בלי הרף, ושאת "תמונתו הקפואה" ניתן למצוא רק בזמן הווה.

משמעות התובנה החווייתית

מטרת המדיטציה היא לתפוס את המציאות הדינאמית של הרגע, באופן כזה שיעזור לנו לדעת אותה באופן הנכון והמודע ביותר ובכך לשחררנו מהסבל. בעת המדיטציה אנו חשופים לזרם החושים המגיע אל תודעתנו בלי הפסקה - תחושות גופניות, שמיעה, הרחה, ראייה (דימויים) מחשבות ורגשות. בניגוד לדעה הרווחת, אנו לא מתנתקים מכל אלו אלא ערים להם תוך החזרת הריכוז אל אובייקט

לעשות כך עד היום) כדי למצוא את דרך הישועה וההיחלצות מתוך הסבל. במשך שנים הוא ניסה להשתחרר מהסבל בדרכים שונות, ובין היתר הסתגף קשות. אבל הניסיונות הללו לא הוליכוהו אל המטרה.

יום אחד, שעה שישב מתחת לעץ מסוים, נחה עליו ההארה ואז הפך להיות מואר או ער, ומכאן שונה שמו לבודהא- הער.

ההארה של בודהא התבטאה במה שהבודהיזם מכנה "ארבע האמיתות הנמצלות" אליהם נחשף בודהא בעת שישב מתחת לעץ במדיטציה.

האמיתה הראשונה אומרת שהחיים מעצם טבעם הינם סבל. האמיתה השנייה אומרת כי לסבל זה קיימת סיבה. הבודהיזם מצביע על שתיים עשרה סיבות שגורמות לסבל. לא אוכל לפרט כאן את השלשלת כולה ואזכיר לכן רק את הסיבה הראשונית לסבל, אותה מכנה הבודהיזם בשם "בערות". כלומר, הסבל נובע מאי הידיעה, מאי הבנה שלי. אני יכול אפוא להמיר את הבערות בידיעה וכתוצאה מכך להשתחרר מהסבל. וזה מה שאומרת, בעצם, האמיתה השלישית: יש אפשרות להפסיק את הסבל. כיצד? בכך שהמיר את הבערות בידיעה הנכונה. האמיתה הרביעית מצביעה על הדרכים הקונקרטיים להפסקת הסבל והיא מונה את השלבים והטכניקות השונים של רכישת הידע, כאשר הטכניקה הראשית היא מדיטציית ויפאסנה (שפרושה: דרך הראייה הפנימית).

אך בטרם אדבר על המדיטציה, נשאלת השאלה מהי אותה ידיעה שאני צריך לרכוש כדי להשתחרר מהסבל? הבודהיזם רואה את הבעיה היסודית ביותר הקיימת באדם בכך שכל אחד מאיתנו מדבר וחושב על עצמו במושגים של "אני". הנחת

בניגוד לדעה הרווחת, הבודהיזם הוא אינו דת קלאסית במובן המוכר לאנשי המערב- כזו העסוקה בשאלת אלוהים, אלים וכתבי קודש (אם כי גם כאלה ישנם בבודהיזם). הבודהיזם הוא יותר סוג של דרך חיים הכוללת טכניקות לאימון נפשי ותודעתי שנועדו לשחרר את האדם מהסבל הקיומי הרובץ על חייו, או כפי שניסח זאת הפסיכולוג ד"ר יופ מייארס (יהודי מאמין יש לציין): "בודהיזם הוא אינו דת אלא גישה פסיכולוגית לחיים".

הבודהיזם מונה כיום כ-250 מיליון מאמינים שרובם ככולם מצויים באסיה-טיבט, בורמה, תאילנד, יפן, קוריאה, סין הודו וכו'. מדהים לראות כיצד תורתו הכה פשוטה של בודהא הצליחה לגעת בלבבותיהם של כל-כך הרבה אנשים, ועוד יותר מרתק הוא לראות כיצד בכל תרבות במזרח מקבל הבודהיזם את הגוון והאופי אשר תואם לאוכלוסייה אליה הוא פונה, מה שמראה את הגמישות הרעיונית וההומאניות הרבה של תורה זו.

מהו בודהיזם?

ראשית התפתחות הבודהיזם היא בחייו של אדם בשם סידהרתא, שחי במאה ה-6 לפנה"ס. סידהרתא היה בן מעמד חברתי גבוה בהודו ועד גיל 29 חי לפי המסורת היהודית את אורח החיים המקובל של מעמדו וסביבתו. אבל כאשר הגיע לגיל זה נוכח לדעת לפתע שחיוו כבן אצילים ולוחמים אינם מספקים. סידהרתא נתקל בתופעות שהיוו מעין סימפטומים לסבל: אדם חולה, גוויית מת, נזיר סגפן, אדם זקן ומנון.

הפגישות הללו היו לסידהרתא מהלומה שבעטייה החליט לעזוב את אורח חייו הקודם ולחפש מוצא מאותו סבל קיומי שמצא. וכך עזב סידהרתא את משפחתו, מיודעו, קרוביו ופרש אל היערות (קיימים בהודו פרושים שנוהגים

מסוים (על פי רוב הנשימה, אך זה יכול להשתנות). בעשותנו כך אנו למעשה מפתחים את הריכוז ואת תשומת הלב לכל מה שקיים סביב מושא הריכוז (הנשימה) - מצב זה נקרא קשיבות או Mindfulness.

במהלך הקשיבות אנו נחשפים לעולמינו הפנימי העשיר בפטפוטים: מחשבות, רגשות ותחושות. אין אנו רוצים לשנותם במדיטציה, לשלוט בהם ולהפכם למשהו אחר אלא לשנות את תפיסתנו אותם. לקבלם ולהיות עדים לתנועתם, השתנותם ומחזוריותם. מטרת המדיטציה בניגוד לדעה הרווחת היא לא להירגע להרפות או לא לחשוב. אלה יכולים להיות מושגים באופן דומה לכך שמושגות חוויות אחרות וגם הם מושא להתבוננות, אלא, המטרה היא להצליח להבין את המשמעות האמיתית והצלולה של קיום ה"אני" ובכך לתפוס את הטבע האמיתי של ההכרה שהוא, אפוא, יכול לשחררנו מן הסבל.

הבודהא של החמלה

במקביל למדיטציית ההתבוננות, מאפיין נוסף ומרכזי בבודהיזם, שמטרתו לשחררנו מן הסבל, נוגע

לאימון ופיתוח רגש החמלה, והאופן בו הוא מקבל ביטוי באחריות של האדם כלפי עצמו וכלפי סביבתו. תפיסת החמלה בבודהיזם הפכה באלפיים השנים האחרונות למרכזית ביותר בבודהיזם משום שהיא מניחה ביסודה את תפיסת האחדות שבין האדם. החמלה היא הרגש המוסרי ביותר אליו

יכול לשאוף האדם. עת חווה האדם רגשות חמלה חש הוא באחריות גבוהה כלפי סובבו, מצליח הוא להבין את היותו חוט משמעותי במארג האנושי אשר לו תפקיד חשוב בשמירת הסדר החברתי ופיתוחו.

כאמור, בראשית דרכו שם הבודהיזם דגש על שחרור מהסבל האישי אותו חווה הפרט, ואולם לאחר כ- 400 שנים בהם התפשטה התורה ברחבי

שימוש באמיתות של הבודהא ובדרך שזה התווה לא על מנת לשחרר עצמו מהסבל אלא לשחרר את סבלם של סובבו. הבודהיסטווה הידוע ביותר במערב הוא הדאלאי לאמה.

אם כן, הבודהיזם שם לו למטרה את שחרורו של האדם מסבלו האישי ומציאת משמעות עמוקה יותר לטבעו, ובתוך כך התבוננות חומלת על המין האנושי המונע מתוך סבל תוך ניסיונות

נואשים ולעיתים מעוותים להשתחרר ממנו. מטרת נאצלות אלה מגיעות בעשורים האחרונים אל המערב, ולצד שימוש בטכניקות בודהיסטיות בקרב מתרגלי המדיטציה למיניהם ניתן לראות כיצד האקדמיה חוקרת תחומים אלה ומופתעת כל פעם מחדש מתוצאותיהם. ולא בכדי טכניקות שנחקרות במשך 2,500 שנים בקרב בודהיסטים רבים מגיעות לחדר הטיפולים הפסיכולוגי והרפואי שם כיום עושים שימוש באלה במצבי חולי וסבל מוכרים ביותר כגון: הפרעות דיכאון וחרדה, התמכרויות ותהליכי גמילה, הקטנת רמות הסטרס והשלכותיו המסוכנות על מערכות הגוף השונות בייחוד לב

וכלי דם ועוד סגנונות מגוונים של שיפור באיכות החיים של מי מהמאמצים טכניקות אלה כחלק מאורחות חייהם.

המזרח, קם קול אחר אשר טען למטרה אלטרואיסטית יותר. בעוד שזרמים מסוימים בבודהיזם דוגלים עד היום בשחרור אישי דרך מדיטציה (בעיקר ויפאסנה), שמו לעצמם זרמים אחרים בבודהיזם מטרה נעלה יותר והיא הבודהיסטווה. הבודהיסטווה הוא מצב תודעה בו האדם אשר עושה

רון לוי, תושב צוקים, פסיכותרפיסט
גופני הוליסטי ונטורופת.
לתגובות: roneni@arava.co.il

עיתון

להתיישבות בערבה

לתושבי הערבה שלום,

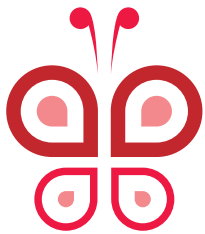
ברצוננו להפיק עיתון חגיגי ומיוחד
לרגל יובל להתיישבות - "פעמוני היובל"

נשמח לקבל רעיונות, חומרים כתובים, צילומים,
תמונות, שירים, כתבות וכל חומר שאתם חושבים
כי מתאים.

את החומרים יש להעביר לאוסי ניר
עד יום חמישי - 30.4.09

ossi@arava.co.il

חיות וחיוכים מדור מאת ד"ר עירית גרינשטיין

לתת נוזלים, הזנה מיוחדת, תרופות נגד הקאות וכו'. לעיתים ניתן מנות פלזמה (נוזל הדם ללא התאים) המכילות נוגדנים וחלבונים שונים שיכולים לעזור אך זהו טיפול יקר שלא ניתן לקבל בכל מרפאה. הסיכוי להחלים תלוי בגורמים שונים כמו גיל החיה, משקלה, הגזע, חומרת הפגיעה במערכת החיסונית וגורמים נוספים שאינם ידועים לנו.

לשמחנתנו, אנו רואים היום פחות ופחות את המחלות הללו בגלל פיתוח החיסונים לגורים בסוף שנות השמונים. היות וכאמור אין לנו טיפול אמיתי נגד הנגיפים הגורמים למחלות הללו הטיפול היחיד היעיל הוא הטיפול המונע - קרי חיסונים. את החיסונים יש לתת מגיל 6 שבועות בשילוב עם טיפול נגד תולעי מעיים. חיסון משושה לכלבים ניתן לפחות 3 פעמים לגור ובמקרה של רוטוילר מומלץ לתת 4 פעמים. חשוב שהחיסון האחרון בסדרה יינתן בין גיל 4-5 חודשים כיוון שזהו הגיל שבו נעלמים הנוגדנים האימהיים שהיו בדם הגור שיוק מאמו (בהנחה כמוכן שגם האם הייתה מחוסנת).

יש לזכור שכלכלת פוגעת גם בכלבים בוגרים ותגרום למוות כמעט ודאי או לפגיעה בלתי הפיכה במערכת העצבים, לכן חשוב לחזור על החיסון מדי שנה.

הערה קטנה לסיום - אם ישנם מבינכם המעוניינים לקרוא על נושא מסוים אשמח לשמוע ואנסה לכתוב מידע מועיל. ניתן גם לשלב במדור שאלות ותשובות למעוניינים. אז שנהיה כולנו בריאים!

כאמור, מחלות אלו נגרמות על ידי וירוסים (נגיפים). כיוון שכך, הטיפול אינו ספציפי כי אין בידי הרפואה טיפול שיועד לחסל וירוסים (להבדיל מחיידקים הרגישים לאנטיביוטיקה). אנו מנסים לשמור את מערכת הגוף החיונית במצב שיתפקד - כלומר

זו שהיא האחראית על ספיגת המזון מהמעיים. כתוצאה מכך אנו רואים שלשולים קשים כולל דם וריח חריף אופייני מאד, הקאות, חוסר תאבון ואפתיות. הגורים עלולים למות מהתייבשות, או ממצב של "טוקסמיה" - הרעלת הדם על ידי רעלנים הנוצרים במעיים החולים שחודרים לדם דרך רירית המעי שאינה מתפקדת כראוי. גם מערכת החיסון נפגעת מאד ולכן יש סיכוי גבוה ללקות בזיהומים נוספים. גזע הרגישי במיוחד למחלה זו הוא הרוטוילר.

כלכלת

מחלה קשה הפוגעת בגורים צעירים אך עלולה לפגוע גם בכלבים בוגרים. לרוב מתחילה בסימנים המראים על פגיעה במערכת הנשימה - נזלת, הפרשה מהעיניים, מתפתחת לשלשולים והקאות ולבסוף הוירוס מגיע למוח וגורם לעיתות, "טיקים" אופייניים בשרירי הפנים, ומוות.

חתלתל

מחלה הפוגעת בגורי חתולים. זוהי למעשה "פרוו" של חתולים. המחלה מתבטאת גם היא בשלשולים וחוסר תאבון, ולעיתים נראה גם סימנים הקשורים לפגיעה במערכת העצבים - חוסר יציבות, נפילות, הליכה במעגלים כמו "בורג".

כאמור, מחלות אלו נגרמות על ידי וירוסים (נגיפים). כיוון שכך, הטיפול אינו ספציפי כי אין בידי הרפואה טיפול שיועד לחסל וירוסים (להבדיל מחיידקים הרגישים לאנטיביוטיקה). אנו מנסים לשמור את מערכת הגוף החיונית במצב שיתפקד - כלומר

מחלות גורים

כמו מחלות ילדים, שהיו פעם נפוצות יותר (אדמת, חזרת, חצבת וכו') גם גורי כלבים וחתולים סובלים ממחלות גורים. מחלות אלו נגרמות לרוב ע"י וירוסים התוקפים מערכות שונות בגוף והן אופייניות לגורים שגילם עד 4-5 חודשים. המחלות הנפוצות ביותר בגורי כלבים הן: פרוו וירוס, וכלכלת. בגורי חתולים אנו רואים לרוב חתלתלת בגילאים הצעירים.

כמה מילים על המחלות השונות:

פרוו וירוס

מחלה הפוגעת בגורים החל מגיל 6-7 שבועות ועד גיל 5 חודשים לערך. הוירוס חודר לרירית מערכת העיכול וגורם לפגיעה קשה בשכבה

ד"ר עירית גרינשטיין, וטרינרית,
תושבת צופר.
לתגובות: irit431@bezeqint.net

הפעם עם נוסע מתמיד - יוסי גל

"עין שחק" - שרותי הסעות - מי לא מכיר? ואת יוסי גל האיש שמאחורי ההגה מי לא מכיר? ואת עדנה, האישה שמחזיקה בהגה..... טוב נו, בחזרה למיניבוס!

על כוס קפה וסלט מטבוחה - שאלתי את יוסי - למה "עין שחק"? הופתעת לי לשמוע סיפור מדהים: עמוס גולדשטיין ז"ל - ממושב פארן ועידן גדיש ז"ל ממושב עין יהב שהיה פקח של רשות הטבע והגנים, נהרגו בתאונת אולטרא-לייט במהלך עבודתם. בקרבת המקום "עין שחק". יוסי גמר בליבו ש"את שם העסק שאקים אקרא לזכרם". בעיני זוהי מחווה מרגשת מאד. לפני "עין שחק" - יוסי הספיק להיות - קיבוצניק בנווה חרף, אבא לנופר ולמיטל (למי שמכיר מסלקום אילת) להינשא לעדנה ולחבוק יחד את רן וליאור. לערבה הגיעו ב-1994 בעקבות הצעת עבודה בחינוך בעין יהב והחליטו להתיישב במרכז ספיר. ליוסי נקודת הסתכלות מיוחדת - במה אני יכול לשרת את האוכלוסייה בערבה בדרך הטובה ביותר? ומכאן נולד הרעיון העסקי - שרותי הסעות ואוטובוסים.

יוסי תמיד רצה להיות בעל עסק עצמאי - זו מעין סגירת מעגל - תחילתו כנהג אוטובוס בחבל אילות- דרך 'אור 87' - נהג אוטובוס בערבה (בשעת הצורך) ועד למיניבוס. לדברי יוסי "בשנה הראשונה היה קשה מאד, הרבה חששות ומעט פרגון... כמובן שהפסדתי הרבה כספים (קיבוצניק,

או לא?!). השתתפתי בקורס יזמות עסקית במט"י (מרכז טיפוח יזמות) באילת וכנראה גם הפנמתי..." את הנסיעה הראשונה יוסי זוכר היטב! "זו הייתה נסיעה לקיבוץ חוגלה!" "זו הייתה נסיעה לירושלים" עדנה מתקנת וכמובן צודקת.

כנציג של החברה לפיתוח - מול העובדים הזרים, יוסי מגיע לנתב"ג פעמיים שלוש בשבוע ודואג לעובדים מרגע נחיתתם בארץ, אישורי כניסה ועבודה ועד להגעתם לחקלאים. בהזדמנות זו ברצונו להודות לגלעד לבני, מנכ"ל החברה לפיתוח, על הסיוע והפרגון משלב הרעיון ועד הביצוע.

מתוך אחריות והרגשת מחייבות- יוסי אוהב לפנק את הנוסעים שלו במוסיקה טובה, סרטי ס.מ.ס בתאילנדית ואפילו השיג תקציב לנשנוש קל בדרך.

קוריוז של יוסי "באחת הפעמים הגעתי עם תאילנדים לנתב"ג, העברתי אותם דרך הביטחון - הושבתי אותם

על ספסל והסברתי להם שבעוד כשעתיים חברת רויאל ג'ורדן פותחת את שערי העלייה למטוס, הם כמובן הנהנו בראשם, הודו לי ואני נפרדתי מהם. למחרת הגעתי על מנת לאסוף תאילנדים חדשים, ואת מי אני רואה? את החברה מאתמול!

מה קרה? שאלתי, "sleep, sleep" הם ענו והצביעו על הספסל עליו הם נרדמו. חזרנו כל הדרך חזרה לעין חצבה. מאז אני מקפיד לחכות איתם עד לעליה למטוס. מה שבטוח...!

משפט שאהבתי - "אני יודע שאם עובדים ישר, מצליחים. אם לא עובדים ישר- נופלים".

חלום - להמשיך להתפרנס בכבוד ואולי איזה קראוון לטייל איתו בעולם - קודם כל לתאילנד.

אז יוסי ממני אליך - יישר כח!
שושי אליהו, תושבת פארן
לתגובות: the_rosel@hotmail.com

הדרך אל האושר... או אל ארון הממתקים.

כרמית: שרוני, מה מזכירה לך המילה "ילד"?

מה עולה לך בראש כשאת שומעת את המילה הזו?

שרון: ילדים הם סוג של טהורים. ילד אומר מה שהוא רוצה, עושה מה שהוא רוצה, מרגיש איך שהוא רוצה ומגיב לסיטואציות ללא עכבות ובצורה ראשונית ולא צריך שום הסברים.... אנחנו המבוגרים למדנו לסנן תגובות של עצמנו ולהציג רגשות מאולצים בפני אחרים. כמבוגרים, אנחנו מקובעים ולא תמיד אמיתיים (הייתה לי מרצה באוניברסיטה שקראה לזה "מקולקלים"). ילד הוא מעין מבוגר שעדיין לא "התקלקל".....

חוץ מזה, הילדים הם מן ספוג בעל יכולת אדירה שסופג וקולט ומפנים ושומר עוד ועוד.

כרמית: אצלי בראש עולה משהו ילדותי עדיין לא בוגר וגם משהו מקורי.

כמוכן שעולה לי בראש גם הרבה מתיקות.

בכלל, למה לדעתך ילדים אוהבים כל כך לאכול ממתקים? הבן שלי הקטן כל הזמן רוצה שוקולד?

שרון: אני חושבת שאין ילד שלא אוהב ממתקים (במינון זה או אחר) ובמיוחד שוקולד. כששאלתי את אחד הילדים שלי למה הוא כל כך אוהב שוקולד התשובה הייתה פשוטה מעין כמוה: "כי זה מאוד טעים לי".

הבן האמצעי שלי ענה לי: "זה הכי טעים לי ומתוק - יותר מהאוכל שאת עושה לנו....."

מבחינתם (כל השלושה שלי) שוקולד הוא הארוחה האולטימטיבית ואם הם היו יכולים הם היו צורכים שוקולד בוקר צהריים וערב וגם בין הארוחות - זוהי הדרך אל האושר.

כרמית: כשאני שאלתי את הבן שלי את אותה שאלה, הוא ענה: "כי לילדים יש טעם מתוק ולמבוגרים יש טעם יותר מר", מה דעתך, זה לא מזכיר לך את ה"קלקול" הזה שהמרצה שלך דיברה עליו...

אז מה את מציעה מה עושים בנושא הממתקים בבית? איך את מתמודדת?

שרון: מכיוון שאי אפשר לאכול שוקולד כל היום - קבענו יחד חוקים ומגבלות: שוקולד אוכלים פעם ביום, בדרך כלל אחרי ארוחת הצהריים, כמו כן מגיע לכל אחד מהם ממתק/חטיף אחד ביום. לא תמיד הם מנצלים את הרשות הזו - הם לא אובססיביים לגבי זה כי מותר להם אחד ביום והם לא צריכים להלחם או להיאבק ולנהל משחקי כוחות - מה שמאפשר להם לוותר ביתר קלות - הרי מחר יום חדש..... ה"סידור" הזה בינינו מהווה חוזה בלתי כתוב ובאופן מפתיע אף אחד לא מפר אותו. ממליצה לך לנסות.

כרמית: כן, סדר זה באמת דבר חשוב בחיים. גם לי לא יזיק לעשות קצת סדר בארון הממתקים...

שרון: את מדברת על סדר ותוך כדי אני נזכרת במשהו וחייבת לשתף אותך: השבוע בני התלונן בפני על כאבי בטן אז אמרתי לו שהוא אכל יותר מדי "שטויות", הוא ענה לי: "לא שטויות, אכלתי יותר מדי משהו בריא....." הכניס אותי לסדר (שלו). זאת המקוריות, התום והראשוניות שדיברת עליהם בשומעך את המילה "ילד". תגידי, מה יש לפיזיקה המשפחתית לחדש לנו הפעם בנושא?

כרמית: לפני החידושים, אני חייבת לתת פה ווידוי קטן לגבי השאלה "מה מזכירה לך המילה ילד?" לי לקח זמן להבין שילדים זה סוג אוכלוסיה אחד ומבוגרים זה סוג

לא רואים משם”...

הוא הציע להשאיר שאלות שעולות למפגש עימו. האמת שאני לא יודעת ממש מה הם הולכים לעבור כך שזה נראה לי נכון.

אפשר להרגיע אותם ולומר: “שבזמן הטיפול הרופא יסביר כל מה שהוא מבצע והוא רופא שיניים במיוחד לילדים, זה מה שהוא עושה הכי טוב.”

ולגבי החידוש של פיזיקה משפחתית- הפעם, בחרתי בצמצום רב להביא ציטוט של משפט אחד שאני מאוד אוהבת שאותו אירנה אוסוסקין (הוגת הידע למי שעדיין לא מכיר) כותבת בפתחה של פרק מספר 2 בספר עקרונות: “כל הילדים הקטנים, כמו נדרו נדר, להמטיר טיפות של חכמה רק על הוריהם”.

ואת יודעת שרון, רק מלהזכיר לעצמי את המשפט הזה כבר עושה לי סדר (דיברנו כבר על סדר...) בתפקיד ובהבנה מיהו הילד ומהו האושר האמיתי!....

אדם יותר “מפותחים”...

ומעניין לעניין ובאותו עניין, אתמול הייתי עם הבנים אצל רופא שיניים לילדים והוא נתן לנו עצה. הוא ביקש לא לנסות לתאר לילדים מה הם הולכים לחוות בטיפול השיניים. מה שאנחנו חוונו לא יראה אותו דבר בעיניים שלהם ובתחושות שלהם. לא סתם אומרים: “דברים שרואים מאן

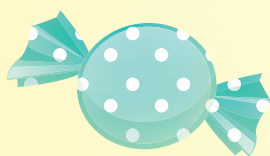
אוכלוסיה אחר. הבנתי שהילדים אינם חיים את המציאות שאנחנו המבוגרים חיים בה ותפישת המציאות אצלם היא שונה.

הבנתי שנדרשת מאיתנו ההורים התפתחות מחשבתית בכדי להגיע אליהם ולתרגם דברים לשפתם.

אנו נדרשים להתאמץ להיות רגישים, להיות יצירתיים, פחות אימפולסיביים ויותר סבלניים. בקיצור להפוך לבני

רעיון לפעילות עם הילדים - “קוקי”. חבצלת ואיה ממושב פארן מציעות פעילות מתוקה

כרמית שירין תושבת עין יהב מורה ומרצה ל”פיזיקה משפחתית” לתגובות: scarmit@arava.co.il

שרון דגן, תושבת ספיר, מורה ומחנכת כבי”ס היסודי B.A בפסיכולוגיה התפתחותית ומתמחה בביבליותרפיה. לתגובות: segev10@bezeqint.net

חוגגים

50

1959-2009

להתיישבות בערבה

ב - 27.5.09 אנחנו על הבמה

אם עדיין לא שמעתם, קראתם או סתם שכחתם
אנחנו כאן להשאיר אתכם בעניינים
לא סתם, כי השנה אנחנו לערבה 50 שנה חוגגים.
נחגוג במופע מרגש עם מיטב הכשרונות המקומיים.
כבר מספר חודשים עובדים צוותי מתנדבים מכל הישובים במרץ רב
לקראת המופע חגיגי ב - 27.5.09 (בסמוך לערב שבועות).

בנוסף

מצגת יובל מרשימה המפרטת את הישגנו ב-50 שנה

עיתון ערבות חגיגי ומיוחד

תערוכה בסימן 50 שנה להתיישבות

(גם כאן פועל צוות מנציגי הישובים להקמת תערוכה/מיני
מוזיאון להתיישבות בערבה. הרעיון המרכזי בשיתוף בי"ס תיכון
הוא לבנות תערוכה קבועה במקלט בי"ס בו יוכלו ללמוד ולבקר תושבים,
אורחים ותיירים המתארחים באזור).

אנו מזמינים אתכם התושבים
לקחת חלק בכל השלבים:
מי בשירה, כתיבה, ריקוד,
עזרה בהקמת התערוכה ...